مور

(لنډې کیسې)

روشن لال ملهوتره

۱۳۹۴ لمریز کال

Download from: aghalibrary.com

مــــور

(د لنډو کیسو ټولګه)

روشن لال ملهوتره

۱۳۹۴ل کال

Download from: aghalibrary.com

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم: مور (لنډې کیسې)

لیکوال: روشن لال ملهوتره

چاپ زیار: محبوب الله خان

خپرندوی: د افغانستان ملي تحریك، فرهنګي څانګه

ویبپاڼه: www.melitahrik.com

کمپوزګر: شاه محمود شینواری

ډیزاینګر: ضیاء ساپی

پښتی ډیزاین: فیاض حمید

چاپشمېر: ۱۰۰۰ ټوکه

چاپکال: ۱۳۹۴ ل کال/ ۲۰۱۵م

د تحریك د خپرونو لړ: (۳۴)

یادونه: د چاپ حقوق له ملي تحریک سره خوندي دي او د کتاب د محتوا مسولیت لیکوال پورې اړه لري.

Download from: aghalibrary.com

ډالـــۍ

هغو پښتنو ته چې په ګڼ ژبو ټولنوکې ژوند
کوي، خو خپله پښتو يې نه ده هېره کړې، خبرې
او ليکل پرې کوي.

Download from: aghalibrary.com

لــــــــړلـــیک

سرلیک **مخ**

۱- د ملهوتره پر لنډوکیسوڅو ټکي........................ ۱

۲- ددې کتاب په اړه.................................. ..... ۳

۳ - فحاشه ۵

۴- د کافرانو خدای.. ۱۳

۵ - پرتوګاټس ۳۱

۶ - خدایي خدمتګار ۴۳

۷ - غټې غټې سترګې ۵۱

۸- بوډا.. ۶۱

۹- سوالګر.. ۶۹

۱۰- مور.. ۷۳

۱۱- د لیکوال لنډه پېژندنه.. ۸۰

Download from: aghalibrary.com

د تحریك یادښت

د افغانستان ملي تحریك د (۱۳۹۳ ل) کال په پیل کې له خپلو ګرانو هېوادوالو سره ژمنه کړې وه چې د دې کال په بهیر کې به (شل عنوانونه) بېلا بېل دیني، علمي، ادبي او ټولنیز اثار خپلې ټولنې ته وړاندې کوي. ملي تحریك دا ژمنه د یاد کال د کب پر (۲۸)مه نېټه پوره او د یوې پرتمینې غونډې په ترڅ کې یې شل عنوانونه علمي اثار هېوادوالو ته وړاندې کړل. ملي تحریك په یاده غونډه کې ژمنه وکړه چې د (۱۳۹۴ ل) کال په بهیر کې به انشاء الله د خدای (ج) په نصرت ټول ټال سل (۱۰۰) عنوانه بېلابېل علمي اثار ټولنې ته وړاندې کوي. طبیعي خبره ده چې دا اسانه کار نه دی، ډېر زیات زیار او زحمت ته اړتیا لري، خو ملي تحریك ټینګ هوډ کړی چې خپله دا ژمنه به هم د تېرې ژمنې په څېر عملی کوي. دا اثر چې ستاسو په لاس کې دی د همدې (سل عنوانونو) ژمنه کړو اثارو له جملې څخه دی، چې د چاپ جامه اغوندي. ملي تحریك هیله لري چې له دې اثر څخه به زموږ هېوادوال په زړه پورې ګټه پورته کړي. ملي تحریك له ټولو هغو لیکوالو، ژباړونکو، سمونچارو، مالي او معنوي مرستندویانو او چاپ چارو څخه چې ددې اثارو د چاپ په دې ټول بهیر کې یې یو بل سره مرسته او ملګرتیا کړې او دا فرهنګي بهیر یې بریالی کړی، د زړه له کومې مننه کوي او کور ودانی ورته وایي.

د هېواد د فرهنګ د ښېرازۍ په هیله

د افغانستان ملي تحریك فرهنګي څانګه

د ملهوتره پر لنډوکیسوڅو ټکي

ښاغلی روشن لال ملهوتره ژورنالیست، لیکوال او ژباړونکی دی. د هند دغه نومیالي لیکوال او ژورنالیست تر اوسه پورې ګڼ شمېر پښتو آثار هم لیکلي یا را ژباړلي دي.

ملهوتره د پښتونخوا په سمسوره او ښایسته سیمه سوات کې زېږېدلی او تر دولس کلنۍ پورې هلته اوسېدلی دی. وروسته هند ته تللی او لوړې زده کړې یې کړې دي. په آل انډیا راډیو کې یې د نطاق او ژورنالیست په توګه کارپیل کړی او ډېر کلونه یې د دې راډیو د پښتو څانګې مشري کړې ده. په پښتو ژبه د هغه شپېر اثره تر اوسه پورې د چاپ پر ګاڼه سنبال شوي دي او دا دی د نېکمرغۍ ځای دی چې د پښتو لنډو کیسو دغه ټولګه یې هم خپرېږي.

((مور))د ښاغلی ملهوتره د اتو لنډو کیسو ټولګه ده چې د ګران لیکوال محبوب الله خان په همت چاپ ته چمتو شوې ده.

د دې ټولګې کیسې د هند د ټولنې او دغه راز د افغاني ټولنې د ځینو اړخونو څرګندونه کوي. ځینې پکې دا سې کیسې دي چې په دواړو ټولنو، دواړو کلتوري ساحو پورې اړه پیدا کوي. د دې کیسو یو څو عمومي ځانګړتیاوې دا دي:

ـ نثريې په زړه پورې دی او سره له دې چې د يوه هندي ليکوال په قلـم کښـل شـوې دي او پـه راډيـوکې د ډېرکارلـه کبلـه ژورناليسـتک خصوصيات هـم خپلـوي، خولکـه ديو پښـتون ـ افغان په قلم چې ليکل شوې وي.

ـ د هند د ټولنې ځينې په زړه پورې اړخونه د لوستونکو مخې تـه ږدي، په ټولنه کې دزغم، د کلتورونو او مذهبونو ترمنځ د تفاهم او نزديکت پيغامونـه لـري او پـه عمـومی توګـه د يـوې انسـاني عامې عاطفې غوره ښکارندويي کولای شي.

زما پـه نظـرد روښـن لال ملهـو اترا د دغـو پښتوکيسـو چاپ د پښتوکيسـه ليکنـې د چـاپي لـړۍ لپـاره يـوه غـوره اضـافه ده اولوستونکي به وګوري چې د هند يو ليکوال پرهندي او افغـاني ژونـد د جـلاو ياګـډو اړخونو پـه اړه څـه ډول موضـوعات د سوژو په توګه ټاکې او څنګه يې ليکي.

د ملهوتره ژورنالستيک کارد آل انډيا راډيود پښـتو خپرونو په ښايست کې د ستاينې وړ دی او دادی اوس يې د پښـتو کيسـو له خپرېدنګ سره، دغـه داستاني هڅـه هـم پـه پښـتو معاصرو داستاني هڅو کې د يادونې او ستاينې وړيو ګام دی.

په مينه

زرين انځور

کابل، ۱۳۹۴ل. دلیندۍ دریمه

۲۰۱۵ع د ډسمبر۲۴

ددې کتاب په اړه

هغه مهال چې زه په آل انډیا راډیو کې وم ، ښاعلی روشن لال ملهوتره د پښتو څانګې مشر و. کله کله به مو د پښتو لنډو کیسو په اړه بحثونه کول. د بحث ډېره برخه به دا وه چې په هند کې څه ډول کیسې لیکل کېږي او په افغانستان کې د کیسو ډول څنګه دی؟ په همدې وخت به مهلوترا صیب ویل چې ده هم د هندي لنډو کیسو څو ټولګې ژباړلي او په پښتو یې هم یو کتاب لنډې کیسې لیکلي دي. ما له ښاغلي ملهوتره نه دغه کیسې واخیستې او شاه محمود شینواری ته چې هغه مهال زموږ همکار و ، ور کړې چې کمپوز یې کړي، چې وروسته بیا ما د ایډیټ په توګه څو ځله وکتلې او چاپ ته مې چمتو کړې. په دې کې کابو څلور کاله تیر شول خو دغه ټولګه همداسې له چاپه پاتې شوه. په همدې موده کې د ښاغلي ملهوتره د ژباړل شویو کیسو څو ټولګې خپرې شوې. یوه میاشت دمخه راته ښاغلي پوهنوال اسمعیل یون وویل چې دوی به دغې ټولګې ته د چاپ

زمینه برابره کړي. دښاغلي ملهوتره دغه ټولګه (مور) ټولټال اته کیسې لري او تاسې درنو لوستونکو ته یې دیوه پښتون هندي کیسه لیکوال دلنډو کیسو دنمونې په توګه وړاندې کوم. په پای کې له ښاغلي استاد یون او ملي تحریک نه ډېره مننه چې دغه کتاب ته یې د خپرېدو زمینه برابره کړه. له ښاغلیو شاه محمود شینواري او ضیاء الرحمن ضیاء څخه یوه نړۍ مننه چې ددې کتاب کمپوز او ډیزاین یې وکړ او همدا رنګه ښاغلي ملهوتره ته دده د نوي کتاب د خپرېدو مبارکي وایم.

په درنښت

محبوب الله خان

فحاشه

شینکۍ د زرین دور په دنیا کې سترګې پرانیستي وې، په کورکې یې د هېڅ شي کمی نه و. د مور او پلار د مینې نه واخله په هر د نیاوي رحمت هغه سمباله وه. د دریو کلونو له درشل نه لا اوښتې نه وه چې د یوې ناڅاپي ناروغتیا په اثر یې مور سترګې پټې کړې. د پلار پر سر یې د خپلې مېرمنې له غم سره سره د شپږو ورو -وړو ماشومانو پېټی هم پریوت. یو هم لا د پلار سره د لاس کولو عمر ته نه و رسېدلی. بیا هم د غم په دې توپان کې د شینکۍ د پلار اوښې د هغې تر ټولو مشره خور چې پنځلس کلنه وه په دغه وینا له ځانه سره خپل کورته بوتله چې ((جینۍ اوس هوښیاره شوې ده، د مور په غیاب کې چېرې څوک ورته څه ونه وایي، یا خطایي ونه کړي ، ستاسو نارینه وو په کورنۍ کې دا درسته ورځ تنها ناسته وي، هسې هم وزګار مازغه د شیطان کور ګڼل کېږي، زما سره به لاړه شي او هلته به د خپلې ترور په سرپرستۍ کې اوسي. موږ به هڅه کوو چې ژر تر ژره یې واده وکړو او ستا دا غم لرې کړو.)) د شینکۍ پلار د خپل اوښې په دغه خبره ډېر خوشاله شوی و او په ډېره خوښۍ یې ورسره خپله مشره لور لېږلې وه. امانت کې خیانت زیات وخت وانه خیست او دولس ورځې هم تېرې نه وې چې خبر راغی چې ((هغه مړه شوه.)) دا سې خبرې نه پټېږي، د کېشور د مرګ

ګنګوسې د شینکۍ د پلار غوږونو ته هم را ورسېدې چې د د ریو ژوند یو ښځو مېږه ۲۲ کلن بوډا او ښي یې زړه ټینګ نه کړای شو او یوه شپه یې په کېشور باندې چاپه وکړه. کېشور ډېر مزاحمت او مقابله کړې وه مګر په پای کې د پت د تالا کېدو نه وروسته ووژل شوه. د هر څه شاهده د شینکۍ ترور د مېړه د عزت و ابرو او د خپل ژوند د پاره لکه د ګونګۍ پخپله خوله غټه تیره کېښوده ، لاکین راز ، راز پاتې نه شو. د شینکۍ پلار دغه غم لېونی غوندې کړو ، چرس او بیا د هیروینو په څېر هرنشه یې ځیز هغه د غم غلطولو وسیله وګڼله. له کاره ووت او کټ یې ونیولو. د شینکۍ ورور چې دولس کلن و د شاوخوا یو دوکاندار په هټۍ کې نوکري شروع کړه. دولس کلن هلک به په میاشت کې چې څه لږ ډېر ګټل نو د هغو لویه برخه به یې د پلار د پاره په هیروینو ولګېده. پاتې پیسې به د میاشتې د اوړو لپاره هم کافي نه وې خو د چم ګاونډ د ځینو ښو ګاونډیانو په مرسته او همدردۍ وخت تېرېدو. یوه ورځ د شینکۍ ورور فریدون له پلار سره په جنګ و ((دادا تا هم صحت خراب کړو او هم دې ټوله کورنۍ تباه کړه نو ولې دا نامراده نشه نه پرېږدې؟. په دې کې تا څه لیدلي چې بې له دې یوه ورځ هم نه شې پاتې کېدلی. یاخو بهانې کوې. دې درې وړو وړو ماشومانو ته ګوره، ماته ګوره، که سر پټه وو نو پښې مو بربنډې بې. د دوه وخته ډوډۍ د پاره هم دنورو خیرات ته ناست

یو. ایا له موږ نه هم تاته دا نشه ګرانه ښکاري؟ ستا دې په لوی خدای قسم وي که دې ورته لاس واچولو.)) له دې نه وروسته فریدون د کار لپاره وتی و. پلار یې د ماشومانو د بد وضعیت په خاطر په نس ډېر قابو راوست لیکن د هیروینو د نشې شدت دومره وځورولو چې په پای کې یې خپله مړی، خپه (زندی،) کړه او مړ شو. فریدون د پلار په مرګ ډېر زیات خپه او د لګیر و. هغه د دې لپاره هم خپل ځان ګرم ګڼلو. د خپګان او مایوسۍ په دغه حال کې هغه د دې ازمېښت د پاره چې دا نشه رښتیا دومره زوروره ده او که پلار یې د کورني جنجال ځخه د تل لپاره د خلاصون په خاطر ځان ووژلو. د هغو ګولیو نه چې د خپل پلار د پاره یې راوړې وې یوه راپورته کړه او د تیلي بلولو سره یې راښکله. فریدون هم نشې کوم بل جهان ته ورسولو، د هغه په نازک بدن باندې نشې پوره اغېز وکړو او ځان یې داسې حس کړو لکه مارغه چې الوزي. له دې نه وروسته فریدون هم یوه ګولۍ د ورځې راوړل شروع کړل. هغه هم اموخته شو. شینکۍ چې اوس لس-یولس کالو ته رسېدلې وه، د چم ګاونډ په کورونو کې یې څه لږ ډېر کار کول شروع کړل. دغه کار به ډېر معمولي و مګر شینکۍ چې ډېره خود داره وه داسې احساس کاوه چې ګاونډیان ورته خیرات نه بلکې د کار په بدل کې پیسې ورکوي خوا که لږې یا زیاتې وي. فریدون هم د پلار په پل باندې پل ایښی و، اوس هغه هم له کاره ووت. نشه کې به ډوب

پروت و او چې کله به یې لږ چورت ښه شو اوبدن به یې دردونه نه کول نو د کار لپاره به لاړلو. ورو ورو دغه سلسله هم قطعه شوه، په ژمي کې چې یوه ورځ سخت باران روان و او هغه د هیروینو راوړلو جرات نه شو کولی نو خپلې کشرۍ خور شینکۍ ته یې وویل ((شینکۍ ! ته له ما سره ډېره مینه کوې کنه؟ ګوره زما طبیعت ښه نه دی. نو لاړه شه د نواب کبابي دوکان ته. هغه ته به ووایې چې زما د ورور فریدون په وجود کې سخت درد دی. یو دوه پوڼۍ راکړه خو ګوره دا به چاته ښایې نه ، سمه به کورته راشې زما دردونه ډېر دي، هه دا واخله پیسې.)) فرمانبرداره شینکۍ د پلار په شان ورور امر ښکته نه شو غورځولی بس دومره یې وویل: ((وروره ! زه دوا د قصاب له دوکانه راوړم، د ډاکتر مجید شفاخانې ته ولې لاړه نه شم؟)) خو فریدون ورته وویل:((ما درته څه وویل هغسې وکړه. په ما د ډاکتر علاج اثر نه کوي. ځه ژر لاړه شه !)) شینکۍ هم په هغه پښو د نواب کبابي دوکان ته ورغله او دوه پوڼۍ یې ترې نه واخیستې او بېرته روانه شوه. لا څو قدمه هم نه وه تللې چې هلته د یو دوکان د څپرکۍ لاندې له بارانه پټ ولاړ یو پولیس چې شینکۍ یې د کبابي له دوکان نه د پوڼیو د اخیستولو په وخت کې لیدلې وه، راوبلله او ورته یې وویل:

- ستا لاس کې څه دي؟

- هېڅ

- وښايه دا لاسونه دي.

- دا خو دارو دي زما د دادا لپاره.

- دارو؟

او بيا پوليس شينکۍ له ځان سره ښارنوالۍ ته بوتلله. بې له زياتو پوښتنو فقط د وهلو او ټکولو د ډار په واسطه د ښارنوالۍ څو ظالمو څارندويانو له شينکۍ سره درسته شپه لوبې وکړې او درې څلور شپې وروسته يې د مخدره موادو د ساتلو او خرڅولو په جرم د اته کالو په بند محکومه کړه. په زندان کې د شينکۍ ژوند په ډېرو مشکلاتو تېرېدو. يوه يوه ورځ ورته د کال نه هم اوږده ښکارېده، د بندي خانې د ظالمانو، قاتلانو، داړه مارو او ترهګرو په سترګو کې دا له هغوی نه هم زياته ګنهګاره وه. د بند په پنځمه مياشت د هغې ګېډه راوتې او هر مجرم به د هغې په ليدلو بل ته اشارې کولې او سرخوځول شروع کړل. دا هر څه له شينکۍ نه پټ نه وو. ورځې تېرېدې او په اخرکې شينکۍ بې له واده د يو هلک مور شوه. د شينکۍ د اولاد په زېږېدو نه چا ډمامه ووهله او نه چا ډول (سورنۍ) و غږول. ځينې تورنې ښځې چې د هغې له حاله خبرې وې په زړه زړه کې وژړېدې. په دوه کلنۍ کې هغې په محبس کې خپل ماشوم ته زده کړه شروع کړه. بل پلو د شينکۍ ورور

فریدون د هغې د ورکېدو وروسته دا سې بدل شو چې بیا یې د نشې نوم هم وانه خیست، هغه د خپلې خور د حشر د پاره خپل ځان ګرم ګڼلو. د ډېرې خوارۍ او زیار وروسته د پولیسو مفتش ګرځېدلی و. څو ځله بندي خانې ته هم تللی و خو هغه هېڅکله هم له خپلې خور سره مخامخ شوی نه و او که سره مخامخ شوي هم وای کېدای شو خپله خور یې نه وای پېژندلې. د لومړۍ شپې د ناکردو او د ظلم خاطرو شینکۍ د ټانټې نه هم زیاته وچه کړې او رنګ یې تک تور شوی و. د هغې سترګې ټاغې راوتې وې چې سرې به ترې وبرېدلو. د شینکۍ په اړه د کور کلي د ټولو خلکو ګمان دا و چې ښایي د کومو ډزو په منځ کې را ګیره شوې او وژل شوې وي. د اتو کالو له بند نه وروسته چې شینکۍ یو سهار د بندي خانې د لویې دروازې نه خپه را ووتله نو اوه کلن زوی هم ورسره و. هغه نه پوهېده چې کومې خوا ته لاړه شي. په سوچونو کې ډوبه وه د ښار پر سړکونو ها خوا دې خوا وګرځېده. د زوی د پاره یې دا هر څه ببخي نوي وو. هر څه ته به یې په ډېر تعجب او حسرت کتل، لمر ژیړ شو خو د سر د سیوري په غم کې ډوبې شینکۍ د خپل ځان نه بلکې د خپل زوی لپاره هم څو څو کرته فکر وکړو. هغه لږه ډېره زده کړه کړې وه خو د موجوده قوانینو په اساس یې نوکري نه شوه کولی، ځکه چې دا هغه حالت و چې د ښځو په نوکرۍ بندیز و. که کورته بېرته وګرځي ورونه او خوینده به یې زوی قبول نه کړي. هیڅوک هم

یوې تنها ځواني ښځې ته په خپل کور کې ځای نه شي ورکولی. خیر خیرات موندل اوس اسانه نه و ، خلک پخپله تش خانک ته ناست وو. که ځان ووژني زوی به یې څه کوي، که هغه هم له ځانه سره ووژني نو دهغه معصوم څه ګناه ده. هغه په ټولو بېلابېلو لارو چارو د غور او فکر تر منځ په چوک کې ولاړه وه چې سترګې یې په مخامخ ولاړ یو زلمي پرېوتې چې له ډېره وخته یې دې ته کتل. شینکۍ پرېکړه وکړه چې د زوی د ژوند د پاره به د جسم فروشۍ (فحاشۍ) دنده خپله کړي او هم په هغه وخت یې مخامخ زلمي ته اشاره وکړه. زلمی راغی او د شینکۍ ترڅنګ ودرېدو ، د شینکۍ زوی دغه نوي خپلوان ته په ډېرو عاجزو سترګو و کتل. زلمي خبرې پیل کړې:

- زه له ډېره وخته لکه د سیوري در پسې روان وم.

- جي؟

- ما چې یو ځل ستا سترګې ولیدلې. بیا مې ځان قابو نه کړای شو.

- جي ؟

- زه ستاسو څه خدمت کولی شم؟.

شینکۍ لکه د خوبه چې راویښه شوې وي. سرله یې ټکان ورکړو. هغې د سر پړونی پور ته کړو سترګو کې یې نه لاچاري

وه او نه بې وسي. سترګې يې لکه سکروټه تکې سرې وې. د لږ وخت له چوپتيا نه وروسته يې له جېب نه يو لوټ را ويستلو او زلمي ته يې ور وړاندې کړو. ((وروره ! ما ته د مخامخ دوکان نه زهر راوړه)) د هغې فيصله بدله شوې وه. زلمي هک پک د شينکۍ د لاس لوټ ته کتل چې په دې کې د پوليسو يو ګاډی هلته ودرېدو. دوه درې ځارندويان ورڅخه ژر ژر را ښکته شول. دوه ځارندويان راغلل او شينکۍ يې له مټه ونيوله. لرې ولاړ درېيم ځارندوی شايد د هغې مشر و. په ماښامي تياره کې له ونې او څېرې نه د فريدون په څېر ښکارېدو. شينکۍ د فحاشۍ په تهمت ونيول شوه. د هغې زوی ډېرې چيغې ووهلې. هغه د پوليسونه د خپلې مور د راخلاصولو په خاطر پوره وس وکړو خو ځای يې ونه نيو. شينکۍ هم د مات وزرې مرغۍ په څېر بيا بيا په خپل زوی پسې د ځان رسولو غوټې ووهلې مګر هغه د ځاروندويانو له خوا په موټر کې لکه پنډوکی ورټېل وهلی شوه. موټر پوره رفتار نيولی لاړ. د شينکۍ زوی هم هلته په ځمکه پروت لتې ټکولې او تر هغې پورې يې په موټر پسې کتل چې په دوړو کې ښکارېدو.

د کافرانو خدای

هوسۍ د مهاجرو د کمپ په یوه خیمه کې د یوې تتې ډیوې لاندې ناسته وه او وچه کړسه ډوډۍ یې د اوبو په زور له ستونې تېروله. بیا بیا به یې د کابل خپل کور مخې ته ودرېد چې دا وخت به ډاکټر حسین له روغتون څخه بېرته راګرځېدو، شپاړلس کلنې لور به یې ور پرانیست، مخ لاس به یې وینځل، تلویزیون به ولګول شو، دوی به د ډوډۍ خوړلو ته لویې کوټې ته ورغلل، خدمتګارې به د ډوډۍ پر مېز هر څه تیار ایښي وو. دوی به کېښناستل، هم هغه انګلیسي طرز درې څلور ډوله (کورس) ډوډۍ به وه. لومړی به ښوروا راغله، بیا د میوو او سبزو سلات او ورپسې به د تناره وریت چرګ یا غوښه وه، البته د میوو جوس لازمي و، ځکه زمانه بدله شوې وه او اوس د پیالو کړنګ کړونګ..... هرڅه منعه وو. په تلویزیون د خبرونو، وعظونو، تلاوتونو نه پرته بل هیڅ نه اورېدل کېدل د شپې د ډوډۍ په وخت به پر عمومي توګه خبرونه وو چې دوی به هم اورېدل او په خوند خوند به یې د خبرو اترو او خندا او خوشالي

په منځ کې ډوډۍ خوړله. د هوسۍ مخې ته به چې هر وخت کمپ کې په تالي کې دوه درې وچې ډوډۍ، يو نيم په نوم اينګلي يا داسې پيتي چې لامبوزن ورکې که لامبو هم ووهي مګر خبر به نه شي، چې کومه دانه لرې او که نه؟ دا به ورته په ځير شوه نو د خپل کور خوږه منظره به ورته په ياد شوه، ځو ځو ځلي يې په خپلو مغزو زور واچلو چې د غه بدبختانه زړې منظرې يې له ذهن نه پاکې شي او د اوسني حالاتو سره په امن او سېدو ته يې پرېږدي لېکن په دې هکله د هغې ټولې هڅې ناکامې شوې وې.

ډاکتر حسين برتانيا کې د طب زده کړې سرته رسولې وې او هم هلته يې د هوسۍ سره چې د طب په پوهنځي کې نوې نوې داخله شوې وه پېژندګلو وشوه. خوا که موږ په خپل کور کې د خپل وروراو خور سره تر څو ورځو کومه خبره ونه کړو او ددې کمښت مو چېرې هم ذهن ته رانه شي مګر څه وخت چې موږ د خپل وطن نه لرې لاړ شو، د خپل خپلوانو، دوستانو او عزيزانو څخه لرې ډېر لرې د پرديو په بيړو ورګډ شو نو خپل ځان راته ډېر لاچاره، ډېر بې ځوکه او ډېر تنها رابنکاره شي. په داسې وخت که د خپل وطن يو انځور هم ووينو نو تر ساعتو ورته په ځير ګورو. که د خپل هيواد پمن سپی هم ووينو نو زړه ته يې نږدې کوو. له خپل وطن سره د مينې احساس هم په دغه وخت کېږي. وطنوال خو د لرې خبره ده که چيرې د شاوخوا هيواد

ځینې وګړي هم په سترګو راشي لمن یې کلکه نیسو، همهغه زموږ غمخور، زموږ ورور، زموږ همدرد او زموږ خواخوږی شي. که څه هم هوسۍ کندهارۍ وه او حسین د کابل و مګرد دواړو نیږدې کېدل طبعي وو. دوه ورځو کې دواړه یو بل ته دومره نیږدې شول لکه چې د کوچنیوالي نه یو بل سره پیژني.
حسین کابل ته د بیرته ورګرځیدو څخه مخکې دواړو د خپلو خپلو کورنیو په رضا د دوستانو او ملګرو په یوه محفل کې نکاح وتړله. درې کاله وروسته چې هوسۍ هم بیرته هیواد ته راستنه شوه نو کابل کې مېشت شول، دواړو په یوه روغتون کې کار کولو لیکن د سیاسي حلاتو د بدلیدو څخه وروسته هوسۍ لکه د نورو ښځو له کار څخه منع شوه. هغه په کور کیښناستله یو نیم کتاب به یې لوستلو لیکن ډاکټري چې د هرې ورځې ازمیښتونه او تجربې غواړي، د هغې له لاسه ووتل. هوسۍ ډوډۍ خوړله او که نه هیڅ پوهه نه شوه لیکن چې تالي ته یې کتل هغه به تش و.

داسې ورځو او شپو کې چې اوږه لامده شي اکثر د انسان د مخې نه یا پیشو ډوډۍ وتښتوي یا په تالي کې غوړګۍ نه چرمخکۍ راولویږي، البته د هوسۍ تالی تش و. پاڅېده لاسونه یې ومینځل او د خپل لمن سره یې وچ کړل. اوس هغه وختونه نه وو چې دوی به د لاسپاک سره لاسونه وچول او بیا به

پرې کریم مګلو. د هوسۍ ټول ټال، مال ملکیت په یوه بکسه کې بند و. څو جوړې کالي ، یوه جوړه پیزار ، یو پاسپورټ ، دسمال کې غوټه یو څو روپۍ او یو څو نیم سوي کاغذونه.....
هغې خپله بکسه خلاصه کړه د هر څه نه اول یې همغه کاغذونه راوویستل ، ورته یې په ځیر ځیروکتل، سترګې یې ډکې شوې ترمې اوښکې یې په سوې څېره ښکته را وبهیدې د کاغذ دپاسه. هغې سمدستي د هغه کاغذ د پاسه خپل لستونی کیښود او اوښکه وچه شوه. د وخت تیریدو سره د بنیادم هره اوښکه همد غسې وچیږي لیکن ځینې پرهرونه د تل لپاره شنه وي، هغه نه په وینښه موږ ارام ته پریږدي او نه په خوب کې. د هوسۍ نیم سوي کاغذونه همهغه پرهرونه وو چې تر مرګه د هغې له ذهن څخه وتوکي نه وو. بیا یې په هغه مجله کې سمبال کیښودل له کومې چې را ویستلي وو. هوسۍ د کمپ د زرګونو ښځو، نارینه وو ، سپین ږیرو، تورو سرو او زلموټو ځینې وه چې د افغانستان شرایطو خپلې خاورې خپل کور، خپل کلي او وطن هر څه پریښودو ته مجبوره کړي وو. ټول به درسته ورځ ځای په ځای ډلې ډلې ناست وو لیکن هیڅا به د بل سره خبره نه کوله، د ټولو په څېرو کې یوه عجیبه مایوسي ښکاریده د ټولو ایکي یوه کیسه او ایکی یو داستان وو. په هر کور کې مرګ ژوبلې شوې وې ، مرګ ژوبلې هم د زړو نه بلکې د شنو لښتو

داسې داسې ځوانان وو چې د ځوانیمرګ ښکنځا یې له خلکو هېره کړې وه. هر یو د خپل خپل کور د ملا تیر و. د هر یوه کیسه بس د هغه مخ ته په کتو معلومیدله. لکه تیږي به یو بل ته مخامخ ناست وو چې له دوی ځنې یوه هم هوسۍ وه. د وخت بادارانو د هغې لور هم ورسره نه وه پرېښې ، د نورو مهاجرو په نسبت هوسۍ فقط دغه توپیر درلوده چې هغې تل د ځینې ځیرې تکل کاوه. د یوې داسې ځیرې چې د هغې د میړه په وینو د لړلي نیم سویو کاغذونو عبارت ولوستل شي، لیکن تر دې وخته هیڅوک ورته داسې برابر نشو. عبارت ځینې فارسي یا عربي نه وو ، بلکې کوم بل ډول و. هغې یو سوړ اسویلی وکړو او مخامخ د تمبوانو نه ګرد چاپېره په لوبو بوخت ماشومانو یې سترګې ونښتې، څومره ښه عمر وي د کوچنیتوب ، نه غم نه فکر بس خوراک څښاک مستي، لوبې او خندا او خوشالي. لیکن افسوس افغانستان کې له ډېر وخته ځینې ماشوم نه زیږیده، بس پلرونه زیږیدل چې د سترګو پرانستلو نه مخکې یې په تندوباندې لوړې ژورې او په سترګو کې د نه ختمیدونکې تشیال ننداره کیدله. د هوسۍ هغه وخت را یاد شو چې د روغتون د هغې د اطاق نه بهر په تختېږې (لوحه) ثبت وو (مېرمن هوسۍ شاهنواز حسین سیلمان خیل ... ایم بي بي ایس لندن) د اطاق نه بهر په بینچ د ناستو مریضانو صحنه هم

د هغې مخې تـه وګرځېده چې څه وخت بـه دا د جراحۍ د خونې څخه په بيړه د مريضانو د معـاينې لپـاره خپـل اطـاق تـه ورننوتلـه نـو د بهـر خلکـو ناست ګنګوسې بـه يـې واوريـدې چـې (ګـوره ډاکټـره صـاحبه دا ده راغلـه) (ښـه !دا ډاکټـره ده ډيـره وړه ده) (ياره خو خداى يې پـه لاس کې ډيـره شفا اچولې ده) او داسې نور. د هغې ذهن ته د نيمې شپې د دوه بجونه پس هغه عکس هم روښانه شو چې يـو ټوپکـوال د اوربې سره دوه ټوپکونـه زوړنـد کـړي وو چـې بيـا وروسـته معلومـه شـوه د جهـاد ننګيـالى دې راوسـتى و. دوى پـه ډيـره ويـره هغـه وخت ور پرانسـتى و ، کلـه چې ورته ښه باور ورکړاى شوى و ، چې هغوى ځيني شوقماران ، داړمار يا وژونکي نـه دي، د ديـن سپيڅلي جنګيـالي دي چې يو په پتون په ګولى لګيدلى دى. د هغې ميـړه ډاکټـر حسيـن او دې دواړو په شريکه د ژوبل د پتون څخـه مردکـى ويسـتلو ، چـې پـه دغـه وخـت هغـه دومـره روړې (چغـې) وهلـې وې کـه عـادي حالات وى نو د ټول چم خلک به راغونډ شـوي واى. لـه درد څخـه د ټپي د خيال بل پلو ته د ګرځولـو پـه خـاطر ډاکټـر حسيـن د هغـه څخه پوښتلي وو چې دا څنګه ټپي شـوى؟ هغـه ورتـه پـه ځـواب کې کله د يو او کله ورته د بل حزب لپاره د جنګيـدو او دغسـې د ټپي کيدو کيسې کړې وې. د مردکي د ويسـتل کيدو نـه وروسـته د هغه په څېره د بخو خولو غټ غټ څاڅکي راښـکاره ووا و هغـه

د ګوټ اوبو د پاره لپه نیولو اشاره کړې وه. ډاکټر حسین لاسونه وویندځل د هوسۍ لاسونه لاککړ وو. لیکن خپلې لور ته یې چې هیڅ کله هم د کوم نارینه مخې ته نه وه ورغلې د اوبو راوړلو د پاره غږ کړی و. نانځکه چې له نانځکې هم ښایسته وه اوبه ورته را وړې وې او چې ژوبل جنګیالي ته د ورکولو نه وروسته بیرته وتله نو هوسۍ ته د ولاړ بل عسکر هغه ګنګوسه هم وریاده شوه چې ویلي وو (ځیز خو ډیر ښه دی... څه خیال لرې ؟) او بل جنګیالي په نه سر خوځولی و.

هوسۍ بلاخره خپل هدف ته ورلنډه شوه او یوه ورځ د پاکستاني کمپ څخه په څه ناڅه چل ووتله او هند ته ورداخله شوه، هغه باوري وه چې د هغې نیم سوي کاغذونه فقط هند کې لوستل کیدلی شي ځکه چې د سانسکریت پوهه ادیبان هند کې په اسانه پیدا کیدلی شي، بې له کوم خطره. هوسۍ ناپوهه یا بې سواده ښځه نه وه. د دغه راز کاغذ په ارزښت او حساسیت ښه پوهیدله ، هغې هر چاته دا نشو ښودلی او بیا په هند کې چې د مذهبی لیونو شمار ورکې ښه پریمانه دی او په معمولي پېښه هم دا راز شیان په باروتو د بڅرکي کار کولی شي د ډیر احتیاط اړتیا وه. هوسۍ نیغه ډیلی ته را ورسیده، ډیلی د انسانانو میږتون دی، نه د شپې سر کونه تشیږی او نه د ورځې لیکن هوسۍ ته دا بیخي یوه سحرا غوندې ښکاریدله ، د ځینو

محلي خلکو څخه يې د سانسکريت د کوم پوه او عالم په اړه پوښتنه وکړه ليکن هيڅوک ورته کوم ښه سړی پيدا نه کړای شو. يوه ورځ سحر چې په لاره تيريده نو د يو معبد نه بهر همهغسې عبارت يې وليد ، سمدستي د مندر وره ته ورنيږدې شوه ليکن له دې ډاره چيرې بې دينه نشي او مسلماني يې له لاسه لاړه نه شي ، مندر ته داخله نه شوه، دننه ځينې ديني مناجات لوستل کيدل. هوسۍ يوې ښځې ته چې لرې لرې په انګليسي پوهيدله د مندر د پير سره د ليدو غوښتنه وکړه. پير چې په مراسمو بوخت و تر ډيره وخته بهر را ونه وتو ليکن هوسۍ د دې کار لپاره درست عمر انتظار کولی شو ، پوره يو ساعت وروسته پير راښکاره شو ، هوسۍ چې د بهر د سړک پرغاړه ناسته وه جيګه شوه، د هغه هر کلی يې وکړ او ځينې ګوښه ځای کې د خپل کاغذ د لوست خواست يې ورته وکړو. د هوسۍ غمجنې څيرې ورکو سترګو کاواکو خبرو پير مجبوره کړو چې يو څنګ ته ورسره لاړ شي ليکن هوسۍ هغه له خپله ځانه سره د هوټل خپلې خونې ته بوتلو. په ډيره ويره ويره خپله مجله له بکس څخه را وويستله او ويې ويل (پنډت جي !زه لکه ستا لور يم.د دې کاغذ لوست زما د پاره زما د ژوند نه ګران دي، زما ټول ژوند په دې تکيه لري، که په دې کې زما کومه خطا وي نو زه د يوې لور په حيث اول تاسي نه بخښنه غواړم) او بيا نيم سوی کاغذ د

پنډت جي (پیر) په لاس کې کیښود ، پنډت د کاغذ لاسته په ورتللو پوښتنه وکړه (دا خو سوی دی ؟دا د څه سره ککړ...؟)

ـ هوسۍ : زما د میړه وینه.....

ـ پنډت جي: رام رام رام رام....

او پنډت جي هغه کاغذ سمدستی ښکته وغورځولو لکه چې هغه کاغذ نه وي بلکې مار چیچلی وي. هوسۍ ته یې په ډیر قهر وکتل ځکه په وینو لړلي کاغذ د پنډت جي مذهب او عقیده خرابه کړې وه ، لیکن د هوسۍ د عاجزی په لیدو وینښ شو او له ورایه یې کاغذ ته په کتلو فیصله وکړه.

ـ پنډت جی: دا سانسکریت نه دی دا زه نشم لوستلی.

او ددې سره د هوسۍ د امیدونو ماڼې ښکته را ولویده اوس به نو چاته مراجعه کوم. هغه په کټ کیښناستله او پیر د خدای په امانی سره له کوټې ووت. هوسۍ د سوچونو او فکرونو په زانګو ښکته پورته کېدله مګر اوس یې چاره هم نه وه. هوسۍ ماتې قبلولو ته هم تیاره نه وه ، په افغانستان کې زیاتره لرغوني اثار د بودایي دور دي، هغې تصمیم ونیولو چې یو بودایي مرکز ته به ورشي او هلته به د بودایي مذهب راهب (پیشوا) کومک تر لاسه کړي او په بله ورځ هغې یو بودایي مرکز ته ځان رسولی

و. زيړو جامو کې نغښتي راهب ته ناسته وه او هغه ورته ويل
چې: بچوړيه ! دا نه بودا يي ژبه ده ، نه تايي او نه تبتي. دا راته
ښکاري چې ګورمکي ده. ګورمکی د سيکهانو د مذهبی
کتابونو ژبه ده. بودايي راهب د هوسۍ په زړه کې د اميد او
هيلو يوه وړانګه روښانه کړه، هغې ته سمدستي ورياد شول چې
د دوي د کور نه لرې لرې د سيکهانو يو درامسال هم و، دا به
حتمي ګورمکي ژبه وي. د اميد په دغه ځادر پټه هوسۍ د خپل
هوټل په لور روانه شوه ، د خپلې خاورې کلي ، د خپلې لور ، د
خپلو خلکو د کور او شاوخوا منظرو د هغې زړه په لومړي ځل و
درد ولو. هغې سوچ وکړو (دا ولې ؟) ((دا څوک دي؟ ولې يې
زموږ سره داسې دښمني وکړه ؟ ايا موږ پخپله ددې ګرم يو ؟
ترڅو .... ؟ تر کومې...؟ موږ خو ټول تباه شو ، له مرګه وروسته خو
د مرضونو چينجی هم دو جود نه وتښتي، اوس زموږ سره څه
پاتې دي؟ دا هډوکي هم راته خوري. ؟)) د دغه کشمش سره
هوسۍ څه وخت هوټل ته ورسيده، څه وخت يې ډوډۍ وخوړله
او کله يې سترګې بندې شوې، هيڅ پوهه نه شوه، ليکن په بله
ورځ چې تر دولس بجو وينښه نه شوه نو د هوټل نوکر ور وډ بولو
او دا يې وينښه کړه. نن هغه باوري وه چې د هغې د نيم سويو
کاغذونو عبارت به ولوستل شي. ژر ژر تياره شوه ،مجله يې
بيا تر څنګ ونيوله او وتونکې وه چې هوټل واله چاى يا

سهارنۍ ناشته راوړله. هوسۍ د هندي فلمونو نه څه ناڅه هندي هم زده کړې وه. د هوټل واله هلک څخه يې ورو غوندې پوښتنه وکړه:

- هوسۍ: بهيا، دلته د سيکهانو ټيمپل شته؟

- هوټلواله: ګوردواره ميم صاحب؟

- هوسۍ: بلې بلې ګوردواره.

- هوټلواله:: لويه که وړه؟

- هوسۍ: نه ښه غوندې چې يو ښه پريسټ (ملا) هم ولري.

- هوټلواله: ملا نه بهن جی! د ګورد وارې پيرته پايجي وايي.

- پايجي خو هره ګوردواره کې وي.

- هوسۍ: ټول په ګورمکي پوهيږي؟ که هسې يې ياده وي.

- هوټلواله: دا خو راته نه ده معلومه، ليکن دلته خو په څنګ کې يوه ښه غټه ګوردواره ده، ماتاسوندري، هلته خو ډيره بيړه نه وي ليکن ګورد واره ډيره لويه ده او تاريخی هم راته ښکاري.

هوسۍ د همدغه شان ځای په تکل کې وه، هغلته به هرو مرو يو پايجي پيدا کيږي. په دغه هيله هغې يوه اټو ريکشه ونيوله

او ورته د ماتا سوندري ګوردوارې ته د تګ په اړه وويل. لس دقيقو کې ريکشه د ګوردوارې مخې ته ورسيده. هوسۍ د ريکشوان په لاس کې د پنځوس روپو لوټ کيښود او بې له سوچ او فکر سمه ګوردوارې ته داخله شوه د هغې نه هير شوي وو چې دا کوم ځای ته روانه ده ايا دغلته به د هغې دين او مذهب په ځای پاتې شي او که نه ؟ ليکن چې زينو ته ورختله هغلته يې يو سپين ږيری سيکهـ چې سپينې جامې يې اغوستې او يو سپين پټکی يې تړلی و. دې وليد او ترې يې پوښتنه وکړه :

ـ بهايي جي، ... دلته پايجي چيرته پيدا کيږي؟

ـ بهايي جي: ولې څه خبره ده ؟

ـ هوسۍ : زما يو ډير ضروري کار دی.

بهايي جي: لورې ! هم زه پايجي يم وايه څه خبره ده ؟

هوسۍ ورته لږ لرې د وړاندې ونې په لور د تګ غوښتنه وکړه او هلته يې د مجلې څخه سوې پاڼه را وويستله او د هغه په لاس يې کيښودله. پايجي تک سور شو لکه اور د پاڼې په اخيستلو يې (واحدګورو... واحدګورو ... واحد ګورو ...) وويل کاغذ يې ښکل کړو او لاس يې سمد ستي د اوږی سره ځوړندې چړې ته ورغی.

ـ پايجي: چا کړې ده دا ناروا ه؟

د هوسۍ د خولې د ويرې او ډاره فقط ناڅاپه ووتل ((مانه ده کړې...))

په سلګو شوه ... چې ښه يې وژړل او غريب يې مات شو نو ولاړ پايجي يې په سر لاس کيښود او ورته يې وويل: ها بچيه دا د چا کار دی؟.

هوسۍ خوله پرانستله ليکن لکه چې ژبه يې چا نيولې وي له خولې يې هيڅ ونه وتل. پايجي د هغې په اوږه لکه د يو مهربانه پلار لاس کيښود ، مخامخ خونې ته يې بوتلله او به يې ورته راوړلې، لږه د لاسه يې ورته وکړله او بيا يې تري پوښتنه وکړله: بچيه دا د کوم ځای پيښه ده ؟ د هوسۍ په وړاندې د خپل هيواد منظره رڼا شوه هر خوا اخ و ډب، خوف او ډار ژړا او انګولا ، وژنې، قتل او غارت. هغې ته ورځيني نوي نوي اعلانونه ،نوې نوې جزا ګانې، نوي نوي امرونه، کله د ښوونځيو او کله د مدرسو بنديدل، کله په راډيو او تلويزيون بنديزونه ، کله د ږيرې او کله د ستر او د ښځو په زده کړود بنديز اعلانونه هر څه ورياد شول. د هغې مخې ته هغه منظره هم ورته ودريده، چې د کابل ښار نه اتيا کيلو متره لرې د يو بم په چاودنه کې ديارلس طالبان شهيدان شوي او ګڼ نور ټپيان شوي وو. هغې ته ور په

یاد شول چې څه وخت د هغې مېره په سره غرمه کې پاځول شوی او روغتون ته بوتلل شوی و ، چې د ټپیانو درملنه وکړي. هغې ته ښه ورپه یاد شول چې په دریمه ورځ مازدیګر په بیرته را ګرځېدو د هغې مېره ډاکتر حسین ویلي وو چې ټول ټال اتلس نفره وو ، ځیني لږ ژوبل وو خو پنځه نفره په مخ بد بد سوي وو. د یو د ژوندي پاتی کیدو امکان هم نه و لیکن پاتی څلور که خدای کول نو بچ به شي. مخونه یې بیخي سوي دي ، درې نیم یا څلور کاله وروسته به د پلاسټیک د عملیاتو سره بیخی ښه شي. هوسۍ ته بیا هغه وخت هم ورپه یاد شو چې دوی ټول د شپې د ډوډی لپاره ناست و ، په تلویزیون خبرونه راتلونکي وو ، دوی ډوډۍ شروع کړې او دوه درې مړۍ یې هم لانه وې کړې چې خبرونه شروع شول، مړۍ د دوی په لاسونو کې وه. د بامیانو د بودا مجسمه والوزول شوه. دوهمه مجسمه هم ونړول شوه. د موزیم مجسمې، بوتان، کتابونه، اثار، لوخي، لرګي، هر څه چې د تاریخ سره یې کومه نیږدې یا لرې اړیکه درلوده مات ، ځیري او وسوزول شول. ښار کې چار چاپیره د دین او مذهب په نوم د کفر او جهالت د خاتمی په نوم یو توفان روان و ، د الله اکبر نارې او انګازې وې، خبرونه لا روان و چې په دې کې چا ور وډبولو ، ډاکر حسین مړی په لاس له ګریوانه ونیول شو په زور یو ګاډي کې ور ګوزار کړی شو او له ځانه سره بوتللی شو.

هوسیږ او د هغې لور ډیرې ژړاوې او انګولاوې وکړلې لیکن هیچا وانه وریدې، بلکه ورځ یو اطاق کې فیصله صادره شوه، په حسین د څلورو دینداره طالب جنګیالیو د داسې علاج تهمت ولګول شو چې د هغوی د علاج د څلورو میاشتو وروسته هم ډیره نه وه راختلی او اوس د ډیرې د راختلو امکان هم نه و. دا د حسین چې په انګلیستان کې یې زده کړې کړې وې د سپین پوستو سره د دسیسو لومړی نښه وه. دوهمه ګناه یې د څارندویانو لخوا د محاکمې لپاره د راوستلو په وخت په ټلویزیون د دښمن د عناصرو یانې د بی بي سي د خبرونو د اوریدو وه، دواړو تورونو (تهمتونو) د پاره حسین ته په بله ورځ په څلور لارې کې په ګولې د ویشتلو امر شوی و. هوسیږ ته ور په یاد شول چې څه وخت هغه څلور لارې کې د حسین د ویشتل کیدونه وروسته یوه چیغه وهلې او په منډه ښکته په ځمکه د را پریوتي د حسین د وجود پلو ورغلې وه نو هیڅ څوک هم نه وچې د هغې خواته ورغلي و، حسین لاس او پښې پړچکې وهلې، ګولې، د هغه د سینې نه پورې وتې وه، د تودو وینو شړهار روان و هغلته لږ وخت مخکې د مات کړای شویو بوتانو رنګ کړای شوو مجسمو ټوټې او څیرې شوي اثار خواره واره پراته وو، یو څو کاغذونه چې لا اوریې نه و مړ شوی، هغې راپورته کړي وو چې د خپل میړه په پرهر یې ولګوي

او ټکور يې کړي. څه وخت چې هغې هغه نيم سوي کاغذونه د خپل ميړه په پرهر ايښی و خدای خبر چې هغه ساه لرله هم او که نه، ليکن هوسۍ خو خپل وس کاوه. د کاغذ د تودې ايرې په حسين هيڅ کومه اغيزه ونه شوه ليکن هغلته خدای خبر چې له کومې را نازل شوي يو ملا د قاضي چوکی نيولې وه او ديو مات بوت په سر ناست دغه پريکړه يې اورولې وه: دا دې بې پته او لوچکې ښځې څه وکړل؟ د کافرانو د کتاب په پاڼو يې د يو مسلمان پر وجود ټکور ولګولو، دې خو زموږ مړي هم مردار کړل، هغه يې هم مرتد کړو، اوس دده د پاره نه موږ د جنازې لمونځ کولی شو او نه دوعا، بې د خدای د نوم دی به نيغ دوزخ ته ځي. او ای ښځې! که ته د دين او دنيا ثوب غواړې نو سمدستي دی طلاق کړه. هوسۍ ژر ورمنډه کړې او هغه (غيرديني) نيم سوي کاغذونه يې د خپل ميړه د وجود څخه لرې کړي و. شاوخوا اوس هيڅوک هم نه و. هوسۍ نيم سوي کاغذونه پخپل موټې کې کلک نيولي وو او چې کورته بيرته را رسيدلې او لږ په هوش راغلې وه نو هغه کاغذونو ته يې پام شوی و. هغې د ګوردواري پايجي ته وويل:

ـ بابا! فقط په دې پوهيدل غواړم چې په دې کاغذونو کې څه ليکلي دي؟ ايا زما ميړه به.... ؟

او د سیکهانو پـایجي چې تـر اوسـه بیخـي ګونـګ ولاړ و. سترګې یې پټې کړې ،ورو غوندې له ځانه سره وبنګید ، خدای یو دی، هم د هغه نوم حق او صداقت دی، د دنیا هرڅیز د هغه د امر تابع دی، هغه نه د چا څخه ویره لري او نه د چا سره کینه. هغه نه کوم شکل لري. نه د کوم صورت نه زیږېدلی او نه مري. انسان د خپل پیر په مرسته د هغه د حصول هڅه کولی شي.

پایجي ورو غوندې سترګې پرانستې، نیم سوي کاغذونه چې په وینو لړلي و ښکل یې کړل او بیا یې وویل ((لورې واوره ! په دې کې چې لیکلي دي، ای د لاچارو او د غریبانو تکلیفات او درد او غم رفعه کوونکي خالقه ! ته کامل یې ، ته مکمل یې هم ته یې د بې کسو مل او مرستیال، تا ته پنا غواړم ، زما مرسته وکړه ، زما کومک وکړه ، ته د ټولو عاجزانو رفیق او ملګری یې ، ته د درد او غم رفعه کوونکی یې ،هم ته د هر چا له زړه نه خبر یې، هم ته د هر چا په زړه کې اوسې، ته د هرچا خالق، ته د هر چا بادار یې ، هیڅ څوک له تا بر نشته ، هغه وخت چې مور، پلار ، زوی ، رور، همزولی، مل ، لمسی ، کړوسی ، هیڅ څوک به هم ستا تر څنګه نه وي او ته به یک تنها یې، په هغه وخت کې به فقط دا یکی یو خدای نوم ستا مل وي. هغه وخت چې اسرافیل به ستا وجود را پورته کوي نو ته به یوازې یې، فقط د الله نوم به تا ته ډاډ او راحت دررسوي. هغه وخت چې ته به د لویو لویو

مشکلاتو تر منځ را ګیر یې ، د وتلو هیڅ لاره به نه مومې ، د خدای د نوم په یادولو ستا ټول کړاونه به د سترګو په رپ کې پنا شي، ته که هرڅه د مجسمو او بوتانو عبادت وکړي لیکن ستا د واړه مصیبوتونو او کړاونو خاتمه یوازې د هغه د نوم په یادولو سره کیږي. یا ربه ! زما ټوله تکیه هم په تا ده، فقط ته زما مل یې زما مرسته به کوې.))

د ګوردوارې د پایجي سترګې پرانستې وې لیکن هوسۍ په فکرونو کې غرقه وه. هغې سوچ کولو چې ایا د مسلمانانو خدای به د نورو د خدا یانو نه جدا وي.؟ ایا که خدای د رب په نوم یاد کړای شي ، موږ به دوزخیان شو.؟ موږ به کافران شو؟، د ګورد وارې نه د حمد او ثنا داسې اوازونه اوریدل کیدل:

-څوک وایي رام رام ،څوک وایي خدای.

همدغو فکرونو کې هوسۍ بیرته روانه شوه، د هغې په څیره د ډاډ او تسکین یوه وړانګه لیدل کیدله چې د میړه په پرهر یې هم د خدای د نوم ټکور لګیدلی و .. د کافرانو د خدای...

پرتوګاڼې

زوی یې له دوو میاشتو راهیسې بې درکه و، خپل او پردي یې ورپسې ګرځېدل، خو هیچا ته یې څه پته نه لګېده، ان تر دې چې پولیس هم د هغه په اړه د پوره معلوماتو په ټولولو کې پاتې راغلي وو. یوه ورځ ټکنه غرمه وه، ور په زوره - زوره وډبېد، اغاجان ورپرانیست، څلور پولیس له ټوپکو سره ور ننوتل او له ننوتو سره سم یې اغاجان له ځته ونیوه.

- ووایه ! زوی دې چېرته پټ کړی دی؟

آغاجان په ژړاغوني اواز وویل:

ـ صاحبه ما چېرته پټ کړی دی، زما خو ورپسې اوښکې وچې شوې، شپه او ورځ را کره وير دی او نه یې مور څه خوري او نه یې خوېندې.

- ښه ! نو په هوا ژوندي یاست؟ همدا مو اوریدل غوښتل، زموږ خیال و چې تاسو به ساده باده خلک یاستئ. چم ګاونډ، کلي او هېواد کې څه روان دي، تاسو به هیڅ ورسره سروکار نلرئ، مګر نن هر څه مالوم شول، سپینه ولې نه وایې چې زوی

دې ترورستانو سره مل دی ، دا غتې ، غټې خیټې مو له بادونه دي ډکې شوې ، دا ټول د ترورستانو مال دی.

اغاجان ډېر ځوګندونه وخوړل، خدای او رسول یې ډېرورته یاد کړل. دهغه پر ملا باندې د کنداغونو سختو وارونو د ځنګ له کوټې ښځینه ترغولي را ورسولې او په ژړا ، ژړا یې اسمان په سروا خیست، خو د پولیسو بې رحمه زړه ته ترس ونه لویده.

-روان شه !دروغ او رښتیا به دې نن مالوم شي، ستا ټول ټبر راته د ترورستانو جاسوسان ښکاري ، ووځه، د ښځو پړوني کې ځان مه پټوه.

اغاجان تر او سه څه منتونه، زارۍ کولې مګر د پړوني شاته د پټیدو خبرې د هغه درنې پښې له وزرو نه هم سپکې کړې، په فکرونو کې ډوب ورسره روان شو .

له ځان سره یې وویل:

- یا الله !زما د ټبر به څه کیږي؟لوڼې مې هم اوس پېغلتوب ته رسیدلي دي، د هغوی به څه کیږي؟کورکې یو نارینه هم نشته چې پام پرې وکړي اونیږدې خپل او خپلوان هم نشته.

اغا جان څه وخت وروسته څارندوی ته ورسیده ، له خپل ځانه هیڅ خبر نه و، دکور فکر وړی و خو د پولیسو د مشر غږ له فکرونو را ویښ کړو.

- څومره یې رالیږلي دي ؟

- جي

- جي، جي مه کوه ! رښتیا، رښتیا راته ووایه ،که نه دا ډنډه وینې، ددې دوه ،گوذاره ستا دارو دي، وایه هغه خر.... دې په کوم ځای کې پټ کړی دی، پوزې ته دې را وستم ، هغه پخوا هم ستا زوی و که نه چې د ترورستانو سره مو نیولی او بیا له مونږ سره په ښته کې مړ شوی و؟

- نه سیبه ! زه له پخوانه نه یم خبر ، زما د زوی نوم خو دل اغا دی ، د هغه دورکیدو په اړه خو ما راپورهم ثبت کړی دی.

- یو خوا له ترورستانو نه پیسې اخلې، زامن او لونې ورسره لیږې او بیا د دروغو راپورونه... پولیس له هرڅه نه خبر دي، موږ ته راپور راغلی چې ستا زوی له ترورستانو سره مل دی.

د پولیسو مشر امر وکړ:

- تورې کوټې ته یې واچوئ.

د اغاجان منتونه او زاری هسې عبث لاړې، پولیس خپله فیصله اورولې وه او په نړۍ کې داسې قوت نه و چې هغه له دغه مصیبت نه خلاص کړي.

د بندي خانې په تورتمه کوټنۍ کې داغا جان ژړا او انګولا هم د ځلورو دیوالونو تر منځ غلې شوه.

په ځلورمه ، پنځمه ورځ چې د هغه ټبر(مېرمن) څارندوی ته د ورننوتلو او له پولیسو څخه یې د خپله میړه په اړه د پوښتنې جرات وکړ نو خبره شوه چې هغه یې د ښار لویې بندي خانې ته استولی دی. د اغاجان مېرمنې له څارندوی څخه د وتلو نه وروسته د خپل خاوند د را خلاصولو په خاطر د چم ګاونډ ، د مشرانو او کشرانو ګیرې ونیولې خو په دې ورځو کې چا پولیسو ته د نیږدې کیدو خو لا څه چې د کتلو زړه هم نه کاوه.

د وخت په تیریدو سره د آغاجان د مېرمنې غوږ ته داسې ګنګوسې ورورسېدې چې ګواکې هغه په دریمه ورځ په څارندوی کې د پولیسو له خوا د تروستانو په اړه د مالوماتو تر لاسه کولو په خاطر د وهلو او ټکولو پر وخت وژل شوی او دهغه مړی یې د سره کمر په بڼ کې ښخ کړی دی.

خود هغې زړه دد غه حقیقت منلو ته تیار نه واو هره ورځ به له کوره وتله ، کله به یو ځای او کله بل ځای د خپل مېړه په اړه به یې پوښتنې کولې، د مېړه بندي کیدا یې د زوی غم هم ورځخه ځه ناځه هېر کړی و.

هر کله به چې دا د مېړه په لټه کې له کوره وتله نو هر ځل به یې یوه نفر ته یې د کور د خیال ساتنې په اړه ویل، هغه نفر نه د دوی خپل و او نه د دوی ګاونډی، بلکې یو نرښځی دلاور و، چې د خلکو په واده، کوژدن، زیږیدنې او یا هم په سنتی کې به یې میدان ګرمولو چې له دې لارې به یې پیسې لاسته راوړلې او د خپل ژوند شپې به یې سبا کولې.

د اغاجان له بندي کیدو وروسته همدغه نرښځی دلاورو چې کله به د نارینه او کله به د ښځو په کالو کې د دوی د کور ور ډبولو او له بازاره به یې د سود سودا ، وړلو راوړلو پوښتنه کوله، که څه به د راوړلووو ، نو هغه کار به یې سرته رسولو، بیا به یې د دوی له کوره لرې، د کوځې په بل سر کې د پروت ګټ د پاسه ډډه لګوله، هر تلونکي او راتلونکي ته به یې د طمعې نه پرته که چا ځواب ورکاوه او که نه خو ده به سلام یا په خیر راغلی ویل.

د دلاور سترګې به همیش د اغاجان د کور په ور ښخې وې، په ټکنه غرمه کې به چې مطمئن شو، چې د اغاجان ټبر او درې

واړه لونې به اوس د ډوډۍ د خوړلو څخه وروسته ویدې شوي وي ،نو دی به هم ځګ شو او خپله لاره به یې ونیوله.

په هغه ورځ هم د آغاجان مېرمنې ورته ویلي و ، چې ښایې د شپې پورې هم بیرته رانشي، دلاور ټوله ورځ په لوږه تېره کړه او بیا درسته شپه یې هم په تش نس او شوګیره تېره کړې وه ، شاوخوا لس بجې د اغاجان میرمن چې ده به ورته ترور ویل ، بیرته راغله ، نو دلاور د امانت ورسپارلو وروسته کلي نه بهر په شاړه کې پرتې خپلې کیږدۍ ته لاړ، په کټ پریوت او لکه ماشوم په بې غمه خوب کې په خړیدو شو.

دلاور ته به د نورو کلیوالو په څېر د اغاجان لونو هم ماما ویل،دی د ټول کلي د مشرانو او کشرانو ماما و ، په داسې حال کې چې د ځمکې پر مخ یې هیڅ خپل نه درلوده ، همدا کلی دده خپل و ، که چېرې به بې ځایه ناروا به ورسره وشوه او یا به هم د کلي ځلموټو په ټوکو ټکالو کې په رښتیا وواهه، نو د څو ورځو لپاره به شاوخوا کوم بل کلي ته لاړو خو د لږې مودې وروسته به لکه د پمن سپي لکۍ په خپو منډلې بیرته راغی او هر چاته به یې موسکۍ خوله چینګه چینګه کوله او ویل به چې پلاني کاکا په زوره را وستم، ګني نه راتلم، کلیوال اوس دده له دغه عادت سره ښه اشنا وو.

د اغاجان له تګ راهیسې د هغه د فامیل د پاره د لاور نه زیات باوري او اعتمادي سړی نه و ، هم بې ضرره و او هم یې د څه طمع یې نه لرله، بس که کومه ګیله به یې وه، نو له پاک پروردګاره یې کوله ، چې ولې یې داسې پیدا کړی دی ، څه خطا یې کړې وه، له دې نه چې نه وی پیدا شوی ښه به و.

هره شپه به په کټ کې له پریوتلو وروسته په دغو فکرونو او غمونو ډوب له خدای سره په جنګ و ، او بلاخره به په ډکو سترګو ویده شو. . خو سهار به ویښید و سره سم د شپې هر څه ورڅخه هېر وو ، په یو نوي جوش به له خپلې جونګړې ووت.

د اغاجان مېرمن ډېره ځیرکه او پوهه ښځه وه، هغې غېر له دلاور نه په بل هیچا باور نه کاوه.

د هغې درې واړه لونې اوس د پیغلتوب په درشل ولاړې وې، بخت رویداره، چې د ژوند اولس سپرلي یې لیدلي وو، سپوږمۍ هم شرموله، هغسې خو درې واړه خویندې مورته ورته ډېرې ښایسته وې او د پلار په څېر د سروه د ونې دنګې، ښانګې وانګې ونه یې وه ، مګر مشره خور یې دومره ښایسته وه لکه نانځکه، د هغې د اخلاقو په اړه به شاوخوا خلکو مثالونه ورکول.

که دل اغا نه وای ورک شوی نو د بخت رویداري واده به وخته شوی و.

تاج ملوک خان چې په څومره مینه د خپل یوازیني زوی هاشم ملوک د پاره د بخت بېداري د پلار لخوا د ننواتې د منل کېدو درنه میلمستیا او بندار جوړ کړی ونو د دل اغا له ورکیدو سره سم په هومره بیره په مات زړه د دغه کوژدن ماتولو ته مجبور شوی و ،هیڅوک نه پوهېدل چې دغه کوژدن د چا په زور ماته شوې وه، مګر د اغاجان کورنۍ د غمونو په داسې سیلاب ور لاهو وه ، چې نه پوهېده کوم غم وژاړي او کوم یو پرېږدي.

یوه ورځ ټکنه غرمه وه، ناڅاپه ور وډبېدو ، د اغاجان مېرمن ورغږ کړ:

- څوک یې درغلم. د دروازې پرانستل کیدو سره سم څلور تنه په زوره کور ته دننه ورننوتل.

د دریو تنو په لاس کې ټوپکې او څلورم تن په خپل لاس کې کتاب نیولی له هیبته ډک و.

یو تن وویل:

- تروري مور ستا تکلیف ختمولو ته راغلي یو ، ستا د لور سره نکاح کول غواړو ، راشه ملاصاحبه !

له دې سره د کوټې په لور لاړ، پاتې درې تنه هم ور روان شول.

د اغاجان مېرمنې په حيرانتيا وپوښتل:

دا څه وايي بچيه، دا څه وايې....؟

له ډيرې ويرې د هغې له خولې نور څه ونه وتل.

د اغاجان لوڼې د ور پرانستل کېدو سره ښځينه کوټې ته ننوتې، هغوی د کوټې د کړکۍ نه ټوله ننداره وکړه، په هرڅه پوه شوې، د کوټې يو ور کوڅې پلو ته پرانستل کېدو، منځنۍ لور ادينې هغه ور پرانست، په ډېر اميد يې د کوڅې په سر کې پروت کټ ته وکتل، دلاور خپلې جونګړې ته د تګ لپاره جګ شوی و، ادينې ور منډه کړه او دلاور يې له مټه ونيولو:

محافظان دي که قاتلان خو کورته مو را ننوتي دي، ژر کوه ؟

د ادينې په پښو کې زور نه و، هم هغلته په کټ کېښناسته، دلاور منډه کړه،له هم هغه لارې کوټې ته ورداخل شو، د اغاجان مشرې لور ورته هرڅه بيانول چې په دې کې اواز شو:

- يه جينکو ژر ژر نوي کالي واغوندئ او وار په وار دلته راشئ، ملاصاحب راغلی دی چې نکاح مو وتړي.

بل اواز شو:

- ژر کوئ ژر ..... د اغاجان مېرمنې پرلپسې ژړل ، زارۍ منتونه يې کول - يا بچيه !داسې مه کوئ.. دا يتيمانې دي.... ګورئ دا روا نه ده ....ډېره ناروا ده .....نن مه کوئ.... په مور ترس وکړئ...

يو وسلوال خپل ټوپک د هغې په تندي کېښود او ويې ويل:

- غلې کېږې او که نه؟.... د خره لورې... غوږونه دې را وخوړل.

او د يوې لتې سره يې ښکته و غورځوله.

- جينکو !راځئ که مور د ر ننوځو.... دومره وخت را سره نشته.

له دې ډلې څخه يوتن وويل:

د ملاصاحب لاس او خپې داسې سپينې شوي لکه وينه چې نلري.

په دې کې لومړۍ پيغله چې له ځانه يې پرونی تاو کړی و ، په ورو ورو راغله او په پسته ژبه يې وويل:

- زمونږ مور مه وهئ، مونږ واده ته تيارې يو.

ملا صاحب هغې ته د کښيناستلو اشاره وکړه، او ورڅخه چې د رضامندۍ پوښتنې وکړې........د اغاجان ميرمن پخپلې بې وسۍ لکه د کاڼي په ځای پرته وه، اوس خو يې اوښکې هم وچې

شوې وې، نه پوهیده چې څه روان دي. ملاصاحب د رضامندۍ نه وروسته، د دوو شاهدانو د ګوتو نښې هم د نکاح پر پاڼه واخیستې.
د نارینه وو په اوازونو کې شور شو:
- مبارک شه ! مبارک شه !
په دې کې ملاصیب وویل:
- بله نجلۍ راولئ.
د اغاجان میرمنې د جګیدو کوښښ وکړخو په پښو کې یې قوت نه و، بیرته ولویده، ، ناوې جیګه شوه او د خور د راوستلو لپاره د ښځو کوټې ته ورننوته ، لږ وخت وروسته تک سور شاله کې نغښتې دوهمه پیغله راغله ،هلته کیښناسته او د نکاح مراسم تر سره شول، د ناوې رضامندي فقط د هغې د سرښورونې پورې تړلې وه، چې د شال په ښوځیدو معلومه شوه د لمړۍ نکاح په څیر د دوهمې د نکاح مراسم تر سره شول، ګوتې ولګول شوې یو دوو تنو بیا مبارک شه ! مبارک شه ! وویل، او بیا چپه چوپتیا شوه.
د دریېمې ناوې راوستو لپاره هم باید څوک تللي وای.
څلور واړو کسانو د یو او بل مخ ته وکتل او بیا یې په ځمکه د اغاجان د میرمنې بې ښوده وجود ته وکتل، خو هیچا هم د ښځو کوټې ته د ننوتلو ته جرات ونه کړ.
یو تن خاموشي ماته کړه او دویمې ناوې ته یې وویل:
- ځه ! ته ولاړه شه او خور دې راوله.

د لږ ارام نه وروسته ناوې پورته شوه، او د ښځو د کوټې په لور روانه شوه)) درې څلور ګامه یې لا نه وو پورته کړي، چې یو وسلوال په ځیر سره د هغې پښو ته وکتل او د هغې په تګ باندې څه شکمن شو ور پورته شو او د ناوې پسې د ښځو کوټې ته ور ننوت، د ننوتلو سره سم د هغه سترګې په مخامخ نیم بیرته ور باندې ولګیدې. د ښځو په کوټه کې له ناوې پرته بل هیڅوک نه و سمدستي یې د ناوې پلو منډه کړه ، ناوې د سر شال لاښکته په کټ هم نه و غورځولی چې دغه وسلوال له مټه ونیوله، او په بل لاس یې د هغې پرتوګ ښکته، پرتوګ ښکته پریوت او وسلوال چیغه کړه:

دا څه دي.؟

د کور تر څنګ د بسونو له هډې نه یو بس د تورخم په لور روان شوی و په دې بس کې درې ښځینه سورلۍ چې مخونه یې پټ کړي وو، ناستې وې، په دې وخت کې د دوو ډزو اوازونه تر غوږ شول دوی یو بل ته سره وکتل، د سترګو لاندې یې پړونې لامده شول، یوې غلي له ځان سره وویل:

اِناّلله و اِناُ الیه راجعُون.

خدايي خدمتګار

د سړک پرغاړه بیړه وه، لس دولس بڅې، درې څلور ماشومان او دوه دولس دیارلس کلنې نجونې د یو زلمي نه تاو راتاو ولاړ وې. ډېر سنجیده او خاموشه چاپېریال و. غېر له ماشومانو د هر یو په څېره د خفګان وربځې خورې وې. د زلمي په خوا کې یو سوټکیس (د جامو بکس)، یو غټ بېګ، بستر بند او ټیفن بکس(د خوراک لوخی) پراته وو. زلمی شاید کوم ځای یا بل وطن ته روان و. ښلتون خواکه هر ډوله وي د تلونکي او وروسته پاتې کېدونکي دواړو د زړونو تنکي رګونه چوونکي وي. سفر که د زده کړې او ګټې په څېر د خوښۍ کارونو لپاره هم وي مګر زړه يې منلو ته نه اماده کېږي. د بيړۍ په منځ کې ولاړ زلمي په بيړه کې د ولاړو کسانو د هيچا هم نه زوی و، نه پلار و، نه ورور و او نه د کوم بل يو خپلوان و. بس هغه ددغو ټولو کسانو سره د زړه يوه ډېره ورته انساني خپلولي لرله. دومره ورته چې د ټولو رشتو جګه د مينې او اخوت يوه رشته وي. د زړونو د پيوستون رشته.

دلاور چې نوی نوی فارغ التحصیل شو او لومړۍ سرکاري نوکري يې د ډيلی نه يونيم سل کيلو متره لرې لوېديځ کې پروت د هرياڼې ايالت د روهتک ولسوالۍ په يوه ناحيه کې ولګېده نو هغه په لومړنيو ورځو کې ډېر ژړلي وو. تنکي عمر د خپل خپلوانو او يارانو د محفل ښخه لرې د هغه مثال د سېل نه د جلا شوي مرغه په شېر و. د مور د لاس نګولی د کشر ورور د خويندو سره په نه خبره انګتي او جنګونه ، د همزولو سره د کريکټ لوبو هغه ډېر ژړولی وو ليکن وخت د هر پرهر مرهم وي. د هغه د زړه تنها کې هم ورو ورو کېناستې او ښه موده وروسته نوي پټ ونيولو. د هغه ښه سړيتوب، د هر چا سره د مرستې او کومک رويې ، د مشرانو احترام او له کشرانو سره مينې او محبت په لږ وخت کې هغه د شاوخوا ټولو کورونو يو ګران او محترم غړی وګرځولو. په لاره د تګ په وخت د هغه لاس به تل په تندي و. هر مشر او کشر ته به يې سلام کاوه او د کور کلي د حال احواله نه يې ځان خبر ساتلو ، که چېرې کومه کورنۍ کې به کوم غم تکليف پېښ شو نو د ټولو نه زيات پريشانه او مصروفه به دلاور و. په پېښو هم دومره سپک و چې په ستومانۍ نه پوهېدو. له کاره به چې ببرته راغی نو تر نيمې شپې به د خلکو په کارونو بوخت و لکه د څرخ (چورلنډۍ) څرخېدو ، دغې ناحيې ته د راتګ نه دوه مياشتې وروسته چې

دیوې هفتې په رخصتۍ هغه ښېرته خپل ښار ته تللو نو ټول ورپسې ډېر خپه و لیکن د هغوی خپګان د هغه د ښېرته راتګ سره د هر چا د پاره د څه نا څه سوغات په راوړلو لرې شو. د دغو وړو وړو تحفو او ډالیو په برکت دلاور د چا زوی و او د چا ورور، د هر چا خدمت ته به تل لاس په نامه و. د الماس ترور لور چې په ازموینه کې ناکامه شوه هم ده ورته یوه میاشت درس ور زده کړی او کامیابه کړې یې وه. د هغې نه وروسته خو د ده کور چې ټول ټال په ایکي یوه کوټه محدود و، د مازیګر د شپږ بجو نه تر اوو بجو پورې یو فعال ښوونځی ګرځېدلی و، ورکې به د لرې لرې چم ماشومان هم درس ته ورتلل. هغه ورځ خو د هیچا نه هېرېږی کله چې بلرام داس کاکا په ناڅاپي باران کې را ګیر شوی لوند خیشت کورته راغلو، تبې نیولی او څو ورځې له کټه نه و پاڅېدلی. د لاور ددې د پاره خپل ځان ګرم ګڼلو او په لومړي مازیګر یې ورته یوه ښه چترۍ راوړې وه.

د کورنۍ د غړو ډېر اسرار نه وروسته یې پیسې اخیستې وې لیکن هغه هم ډېرې لږې، د هرش سنګهـ د پیغلې لور منجیت کور د لیدو د پاره چې د هلک د کورنۍ غړي راتلل نو هم دلاورو چې په لږ وخت کې یې د هغوی د کور څېره بدله کړې وه. دوه درې نوي کټونه، نوې بسترې، دپاسه پرې د غوړولو څادرونه، یو دوه دانې چوکۍ، د سټیل ځینې لازمي لوښي او

لرې وچې میوې دا هر څه دلاور راوړي وو، داسې لکه وړیا، دغه انتظام د هلک په کورنۍ ډېره اغیزه کړې او هم په هغه وخت یې د منجیت نامزدګي قبوله کړې وه. ددې نه وروسته د هرش مېرمن به چې هر ځای کېناسته نو د دلاور د سپتونو په بیان به نه ستومانه کېدله. اوس خو دلاور د هرچا د سختې مل شوی و، کله کله به دومره ستړی شو چې د تیښتې د پاره به چمتو شو لیکن د دغو خلکو مینې او عقیدې دغه کار ته نه پرېښودلو. د اکبرماما د دریو اولادونو د پاره د کتابونو او بستې موندلو لپاره هغه ډیرې هڅې کړې وې لیکن څه ګټه یې نه وه کړې. بلاخره یوازې د کشر زوی د پاره یې دلیپ کمار د لور زاړه کتابونه راوړي وو، خواکه لومړی څو پاڼې یې څیري وې لیکن ګوزاره کېده، ځکه سرلیک وغیره هسې نه هم څوک نه لولي، بیا هم د دلیپ کمار لور ترڅو ورځو پړسېدلی مخ ګرځېده چې نوي صنف ته به د زړو کتابونو سره ځي. څو میاشتې دمخه چې د دلاور مور ډیره ناروغه وه او د هغه پلار دلاور ته کورته د راتلو د پاره ویلي وو نو هم د دغو خلکو مینه د دلاور د خپو زولنې ګرځیدلې او هغه یې په داسې مهمه موقه هم کورته د تګ لپاره نه و پریښی. البته دا ویل ګرانه ده چې دا د دلاور سره د هغو خلکو مینه وه که د هغوی خودغرضي چې دی یې نه و پریښي، لیکن څه وخت چې د دلاور مور ښه

شوه نو بيا يې پخپل لاس هغه ته ليک راستولی و چې د کار د مصروفيتونو څخه دې لږ وخت د کور لپاره هم سپما کوي.

لکشمي ابۍ خواکه نوم يې پرې والدينو د ثروت د خدايګۍ ايښی و مګر له نسه ډيره وږې او ځان ويني ښځه وه، په کلپې خوله به هره ورځ دلاور ته د معمولي معمولي شيانو راوړلو خواست کاوه چې د دوی پيسې وساتل شي. کله ډنګورۍ کله تختې ، کله څمڅۍ ، کله جاروګۍ ، کله لرګي، کله تيل ، کله ډيوه او کله کله شيرنۍ . شيرنۍ له دې خاطره چې د زړو او سپين سرو په وروستي وختونو کې پستو پستو شيرنيو پسې لاړې ځاځي. يوه ورځ نو د هغې فرمايش ډير عجيب و.

((زويه ! ماله لږې ښايسته غوندې تسبې ، يوه جوړه د تيلې پيزار، ښه شانِ کاليو يوه جوړې سره د لوپټې او يو شال که راوړې نو ډيرې دعاوې به مې وګټې، بلې ته خبر يې کنه ستا خور په کرنال کې واده ده. زه سبا د هغې کره د خيښانو کور ته ځمه. که د خور د پاره هم لږ ارزان شيان ډيره ښه قسمه د کاليو جوړه ، د دواړو لاسونو لپاره تک سره بنګړي، يوه سره دوشاله او شينګړيپ راوړې هغه به هم ډيره خوشاله شي)) دلاور په بله ورځ د يو پنډوکي سره راورسيد چې ورکې د لکشمي ابۍ تقريبا واړه غوښتل شوي شيان موجود وو. دلاور چې غوته

پرانستې وه نو د ابۍ سترګې بتې بتې راوتې وې چې د دومره ښه رقمه شیانو پیسې به له کومې ورکوي البته چې دلاور ورته ټول ټال پیسې وویلې نو هغه هکه پکه پاتې شوه. په دومره پیسو خو یوه لوپټه هم نه کیده. ابۍ د تیلې سینډلې په خپو کړې او تسبې یې ژر ژر وګرځولې ، ډیره خوشاله شوه.

له دفتره دلاور هیڅکله تش لاس کورته بیرته نه ګرځیدو. همیشه به یې یو نه یو پنډوکی یا تیلۍ په لاس کې نیولې وه. کله کله به د بار وړونکو په څېر کټ به یې هم په سر ایښی و. ورځې تیریدې. نن ناحیه کې د دلاور د نوکرۍ د دریو کالو وخت پوره شوی و او هغه بیرته خپل ښار ته روان و. د خدای په امانۍ لپاره د شاوخوا چم ګاونډ ډیر کسان چې ورکې ځینې پېغلې او میړوښې شاملې وې هم راوتې وې، شپږ میاشتې دمخه واده شوې مادهورې وویل: ((وروره ! ستا د لاس راوړي نیل پالش ، لیپ سټیک او پاوډر به تر ډیره وخته ستا یادونه راته تازه ساتي))

پیغلوټې ادینې مخکې خبره پریکړله ((انکل دا هم هغه کالي دي چې تا راته راوړي وو)) خپلو کالیو ته یې اشاره وکړه. د کلال د بچي د کوږ اوږ لوخي نه هم په زیاته کش کړې خوله چې د غاښونو ښښه ښښانه ورکې چا نه وه لیدلې وریا کور وویل ((

دلاور خانه ! زما بچیه د تیر دوو کالونه مې ژمي کې خوب کړی
دی، دومره تودې بړستنې او کمپلې دې راتـه راوړې وې چې پـه
ټول هندوستان کې بـه پیدانـه شي)) مخکې لـه دې چې دلاور
ځواب ورکـړی وای لکشـمي ابـۍ بیـا کلـه احسـان فراموشـي
کولی شوه، هغې هم د احسان قبلونې په توګه د دلاور پـه مخکې
د مینې او پیرزوینې په توګه دواړه لاسونه رانښکل او پـه دواړه
مخه یې ښکل کړو. په دې کې د دلاور پـه مخ د هغـې ټینګـې لاړې
هم وموښل شوې او ژر یو مچ پرې د کیښناستلو د پـاره وبنګېد
لیکن دلاور پرې لاس رانښکلو او وچې یې کړې. لکشمي ابۍ بیا
هم بې له ویلو پاتې نه شوه ((زما زوی زما بچوړی ډیر مې تنـګ
کـړی دی)) د ژړغـونې اواز سره یـې د مکـر څو څاڅکي هـم را
وځلول ((تیره میاشت یې خپلې خورته څومره ښایسته تکـه سره
جوړه، شال، بنګړي، سینګاردان او څه څه راته راوړل)) یو څو
اوښکې او بیا یې چیغـه کـړه ((یـا زمـا خدایـه ! زمـا دومـره بخت
چیـرې دی؟ مـا کلـه دومـره ښـې ورځـې لیـدی شـوې؟ یـا الله زمـا
بچوړی انسان نه، فرشته و فرشته، اوس به څوک زمـوږ پـه پرهـر
مرهم ږدي؟ څوک به رانه د زړه حـال پوښـتي؟ مـوږ خـو بـه اوس
دا قصابان اوس په چړو حلال کـړي. د کور دومـره ارزان - ارزان
شیان به څوک راته راوړي؟)) د دلاور بس راتلوونکی و. هغـه د
ټولو مینې او محبت له یو دنیاوي انسان نه د بل جهان پرینښـته

ګرځولی و. د سپین سرې لکشمي ابۍ د اسویلو په اوریدو جذباتو کې ورلاهو شو ویې ویل: ((ابۍ ! دا خو څه دومره ګرانه نه ده. ما دا ټول شیان به د شمشان نه راوړل، تاسو هم دا ډیر ارزان - ارزان توکي له شمشان څخه راوړلی شئ)) بس راغلو دلاور ورته وخوت، مګرډله کې موجود هر یو تن ګونګ پاتې و بالکل لکه بت، نه سلام نه کلام ، نه چا ژړلی شول او نه چا خندلی، نه مهر و نه غصه، روان بس په دوړو کې پټ شو ، ولاړه ډله هم هغسې ولاړه وه.

یادونه:

شمشان د هندوانو د مړي سوځولو هدیره ده. هلته د بامبڼ له خوا د وروستیو دعاو نه وروسته مړی د چانډال له خوا سیزل کیږي.

غټې غټې سترګې

زيبا چې نن د خپلې ملاستې کوټې هغه کړکۍ چې د کوڅې پلو خلاصيده د پاکولو لپاره پرانستله نو هک حيرانه شوه. د کوڅې په بله غاړه د ودان کور کړکۍ يې بيرته وليده او دا هم چې يوه سپين سرې ورکې د کړکۍ د ورونو په پاکولو بوخته وه. تيرو دوه نيم کلونوکې لومړی ځل و چې دا کړکۍ يې بيرته کړې وه، که نه نو تل به بنده وه. دوی به هميش فکر کولو چې شايد دغه کور کې به هيڅوک هم نه اوسيږي که نه نو يو نيم ځل خو به يې هرومرو کړکۍ پرانېستله. زيبا خوشحاله شوه او ژر ژر له زينو ښخه راښکته شوه چې په خپلې لوردا زيری وکړي:

- ګرانې ! زيری مې درباندې، خبره يې مخامخ کورته څوک راغلي دي؟.

- څه وايې مورې؟ ته څنګه خبره شوې.

- د مخامخ کور کړکۍ خلاصه ده او نن يوه بوډۍ ورکې ځای پاکوي.

- ښه

له دې سره ګرانه هم په هغو خپو په زينو وختله چې پخپلو سترګو هر څه ووينې. يو وار خو يې خپه بې ځايه شوې او ښويدونکې وه خو خداى وساتله. د يو نوي کرايه دار لپاره په نوي کور کې اباديدل سخت ګران دي. د زړو ګاونډيانو روابط لکه د کور د غړو ښه پاخه شوي او په پياوړو دوستيو او دښمنيو بدل شوي دي. د يو نوي تن په کې داخليدل سخت ګران دي. تيرو دوه نيمو کالو کې د زيبا کورنۍ هم په چين کې د خټک حيثيت درلود. د هيچا سره يې کوم تماس، دوستي يا رابطه نه وه پيدا شوې. دوى هيله من وو چې که هر څوک ،هر کله چې دغه کورته راغى د دوى سره به ډير ښه روابط ولري، ځکه نوې کورنۍ تل د يو او بل د نيږدې اړيکو ته اړ وي. ګرانې د کړکۍ څخه مخامخ بېرته د کړکۍ دننه وکتل چې ورکې يوه نرۍ وچکۍ زړه ښځه جارو په لاس ښکته پورته کيدله. په داسې حال کې چې پړونى يې په سر په کار بوخته وه، تر ډيره وخته يې د ګر انې سره سترګې ونه جنګيدې. دغه ښځه چې نن وي که سبا، ګرانه به حتمي ورسره دعا و سلام کوي او کورته به يې راولي چې له نوي ګاونډۍ سره اړيکي ټينګې کړي. ګرانې خپله کړکۍ خلاصه ساتله او په همدغه هيله ښکته ورکوزه شوه.

موراو لور دواړه ډېرې خوشحاله وې، داسې لکه چې هم د دوی ځوک نيږدې خپلوان يې ګاونډ ته راغلي وي.د شپې به يې په کټ کې د پريوتو سره دواړو د نابلد نا ليدلي نويو ګاونډيانو په اړه ترناوخته خبرې وکړې چې داسې به وي او داسې به نه وي، داسې به کوم او داسې به کوم.

په بله ورځ د پاڅيدو سره سم ګرانې چت ته ورمنډه کړه او د کړکۍ څخه پورې يې د خلاصې کړکۍ دننه وکتل ليکن څه کش کړپ نه و. تر دوو ورځو پورې بيا چوپه چوپتيا وه، البته د کړکۍ ورونه به خلاص وو. مور او لور دواړه په شش او پنج کې وې:

- چيرې به د کور ميرمن د کور پاکولو له نه وي راغلې؟

-ايا بيا به کړکۍ بنده شي؟

په دريمه ورځ چې ګرانې د خپل لومړي پوړ د کړکۍ څخه پورې وکتل نو هلته يو ځوک د کړکۍ په څنګ کې په ميز زوړند سر ناست و. شايد د کوم کتاب يا مجلې په لوست بوخت و. ګرانه له حيا ژر د کړکۍ ترشا پټه شوه او په پټه پټو سترګو يې ځو ځله د کړکۍ د چاود پورې وکتل، ليکن کتاب لوستونکي سر پورته نه کړو. ګرانه باوري شوه چې ځه ځوک نه

ځوک ګاونډیان خو راغلي دي او بلاخره یو او بل سره به حتمي راشه درشه کوو.

ګرانه په ورځ کې څلور پېنځه واره د خپلې کړکۍ خوا ته ورتلله او د مخامخ کړکۍ څخه د ننه د چا د لیدو هڅه به یې کوله. کله به کړکۍ خلاصه وه او کله به بنده لیکن ترځو د دوو نااشنا کسانو ستر ګې یو شوې نه وې او یو او بل ته یې په موسکا کتلې نه وې. د خبرو اترو پیل نه کیږي. ګرانې که هر څومره کوښښ وکړو خو د نوي ګاونډیانو کور ته د تګ لاره هواره نه شوه.

د کوځې په بله غاړه د کړکۍ تر څنګ په پروت میز د کتابونو شمار زیات شو. د لوستونکي پوره ځیره خو نه ښکاریدله البته دا خبره باوري وه چې هغه یو ځوان زلمی دی، ډیر ښایسته دی، غټې غټې ستر ګې لري، ډیره ښکلې نرۍ پوزه ، تک تور ویښتان، نري نري بریت او د توربخنې زنې څخه یې دا اندازه لګیده چې ږیره یې پوره نه وه راختلې. ګرانې دا ټوله اندازه د خپلې کړکۍ تر شا هم پخپله لګوله لیکن ستونزمنه دا وه چې د لوستونکي مخ به کړکۍ ته نه مخامخ کیدو ، څنګزن به ناست و ، شاید لوست کې د پوره پاملرنې په خاطر.

هغه ورځ د ګرانې د خاطرو له ټولو سپیڅلې او تل ښیرازه ورځ وه کله چې زلمی له څوکۍ پاځید ، کړکۍ ته مخامخ ودریدلو او

په شونډو یې د تنکۍ موسکا یوه ښایسته سیلۍ تیره شوې وه. ګرانې سمد ستي د کړکۍ د شانه خپلې کوټې ته منډه وروهلې او بیا یې درسته شپه خوب هم نه و کړی.((څومره ښایسته غښتلی، دنګ دراز زلمی دی. د ګوتې نیوکې ځای هم نه لري، لکه خدای پاک چې په فرصت کې جوړ کړی وي. راته ښکاري د کړکۍ تر شا یې لیدلې یم، ځکه موسکی شوی و، لکه راته وایي ته فکر کوې چې ما نه یې لیدلې، ته ډیره ناپوهه یې؟)) ګرانه په دغه راز خیالاتو کې ډوبه وه، درسته شپه کټ کې ډډې په ډډې اوښتله او سهار د لومړۍ سترګې سره بیا کړکۍ ته رسیدلې وه.

د نهو بجو شاوخوا زلمي خپلې چوکۍ ته ځان ورسولو. مور ورته یوه پیاله چای هم راوړلې او په میز یې ورته کیښودلې. ښایي زلمي ناشته ښکته کړې وه. یو دوه ګوټه چای یې وڅښلې او په مطالعه کې داسې غرق شولو چې ګرد چاپیره دنیا ورڅخه هیره شوله. د زلمي په میزد پرتې راډیو اواز ډیر ټیټ اوریدل کیدو او سندره ورکې روانه وه ((ماته په مړو سترګو کتل مه کوه مړ به مې کې زما جانانه !)) ورپسې بله سندره هم همدغه سې وه((کل جهان کې سترګې نشته لکه سترګې د صنم)) ګرانې فکر کولو ((پرون یې موسکا کوله نن راته پیغام رالیږي. راسره دوستي... شاید مینه کول غواړي. خو زه هم دومره ناپوهه

نه یمه چې د یو نا اشنا سره به دومره ژر مینه وکړم. تر څو چې مې ښه پیژندلی نه وي ګورې که خبرې ورسره وکړم. زه څه دومره سپکه هم نه یم او نه دومره ارزانه یمه چې د مینې په لیونتوب کې هوښ او حواس مې ورک شوي وي. نه بلکل نه، که ته ځوان یې، زلمی یې لیکن زما هم د ژوند سودا ده ښه په سوچ او فکر به کوم... خو په مینه د چا زور چلیږي؟ بنده ړوند او کوڼ شي. مینه څه وخت خپله غلبه وکړي چې انسان خبریږي نو ساګ سیلۍ وړي وي. بې نومه اشنا که مینه دې راسره پیدا شوې ده نو راته مخامخ ولې نه راځې؟ مخامخ ولې نه کښینې.؟ یو ځل خو مې ووینه !)).

د الوول کشمکش او خیالاتو په زانګو ښکته پورته کېدونکې ګرانه ورځ په ورځ د نوي ګاونډي په مینه کې راګیریدله. هره ورځ به یې سحر له وخته سره نوي نوي کالي اغوستل او خپل منزل ته به ور رسیده. لومړۍ څو ورځې خو به یې د کړکۍ تر شا له چاود نه زلمي ته کتل او بیا وروسته ورو ورو هغې هم خپل کټ د خپلې کړکۍ څنګ ته رانیږدې کړلو. کله په یو انداز او کله به په بل انداز کښیناستله، په مکیز به روانه شوه او که زلمي به کتل هم نه لیکن دې به قصدا خپل ځان ورته ورښکاره کولو.

زموږ ذهن ډیر ناپوه او خود غرضه دی. کله کله موږ په پردي ځیز دومره مین شو چې هغه راته خپل ښکاري او د حقدار حق راته بې ځایه ښکاره شي. هغه ورځ خو انتها وشوه. مایګری و ګرانې ډیرې ښایسته او نوې جامې چې پلار یې له المان څخه رالیږلې وې، اغوستې او د کړکۍ مخې ته په دې امید ولاړه وه چې اشنا به یې ستاینه وکړي لیکن دا څه؟ هغه هډو دې ته هم نه کتل. هم هغلته په ناسته ناسته له ستومانۍ یې د څوکۍ د شا سره ملا ولګوله، لاسونه یې پورته کړل، ستوماني یې وویستله او بیا یې سندره شروع کړه((ستا د در په خاورو خوښ وم ، درباني مې وه قبوله)) سندره یې ختمه کړه او بیا یې په مردار کتابونو سر ښکته کړو. ګرانې ته یې یو ځل هم ونه کتل. هغې ته ډیر قهر ورغی که لږه پیژند ګلوي یې وی نو سر به یې ور مات کړی و لیکن په دې نیمایي اشنا یي کې دومره جرات ښه نه ښکاریدو. د شپې ډوډۍ یې هم ونه خوړله په ډیر خفګان او مات زړه کټ کې پریوته.

په زړه باندې د صبر د تیږې کېښودلو سره بېره بیا هم ګرانې کړکۍ ته تګ هیر نه کړو، خو زلمی په دغه سحر رانغلو. په بله ورځ ګرانې د تبې بانه وکړه او ټوله ورځ هم هغلته په کټ کړکۍ ته مخامخ سترګې پرانستې ملاسته پرته وه لیکن د زلمي څه درک نه و. په دریمه ورځ د یوولس بجو شاوخوا هغه د کړکۍ

لـه مخـې تيـر شـو. د كـوم فلمـي سـتوري نـه كم نـه و. تـك سـپين رنګ، توربخن كميس پرتـوګ، چشـمي پـه سـترګو دا سـې لكـه شـهزاده معلوميـدلو. ګرانـه د قهـر، مينـې او پخپـل انتخـاب د غرور د ګډ وډو جذباتو تر منځه د زړه د نـازك خوليـو چوونكي حد ته رسيدلې وه. په دې كې زلمي راغی او د كړكۍ پـه خوا كې ودريد او په ډيره مستی يې سندره زمزمه كړه ((نن د جانان ديدن تـه ځمـه تـورې نـرۍ وريځـې، خدايـه تـه لنـډ كـړې دا د ورځـې تنابونه)) د سندرې په اوريدو ګرانه وريته پيته شوه. ((مينه ما سره كوي او ځي د بل چا ليدو ته. سندرې ماتـه اوروې او يـاري د غيرو سره. زه دلته ستا په غم مړه شوم او تـه ځـې د اغيـارو ديـدن ته؟)) د ګرانې د تنكي زړه د زغم تړول ورخونه مات شـول. هم پـه هغو خپو ژر ژر له زينې ښكته شوه او مورته يې له څه ويلو د نوي ګاونډيانو كورتـه لكـه د توپـان ورننوتلـه. احتـرام او تكلفـات، سلام او كلام هر څه د هغې نه هير شوي وو. لكه تنور تكـې سـرې سترګې نيولې ګرانه د زلمي مور ته په وينا وه:

- بې شرفو، بې شرمو، بې حيا، تاسو له شرم هم نه درځي، پردو لوڼو ته سندرې وايئ، اشارتونه كوئ....؟

- ولې بچيه! څه وشول؟ ولې دومره پـه قهـر يـې. كښـينه.. دلته كښـينه.... لـږې اوبـه وڅښـه لـورې.. د زلمـي سـپين

سرې مور چې لوخي يې وينځل راجيګه شوه، ګرانه يې له لاسه ونيوله او په کټ د کښينولو خواست يې ورته وکړلو ليکن ګرانه د قهره تکه سره لمبه وه.

- نه کښينم ستاسو په دې مردار کټ او مرداره چوکۍ. مورې تاسو ته څه دومره سپک او معمولي خلک ښکاره شو، څه بازاري خلک يو، څه لوچک يو. دا کارونه به تاسو کوئ دا به ستاسو خصلتونه وي. مورې ډير پتمن او غيرتمنده کورنۍ يو. دلته کښينه! ببخ دې ووځي ستا د دې کټ او د کښيناستلو...

- لورې! ما خو پوهه که؟ زمورې ګناه څه ده؟ څه خطا يي رانه شوې ده، ما خو چيرې ته ليدلې هم نه يې.

کورکې د شور او ځوګ په اوريدو له چت نه زلمی هم خپلو زينو خواته راغی او له همهغه ځايه يې له موره پوښتنه وکړه:

- ولې مورې! څه چل دی؟ څه شور دی؟

- هم دنه پوښتنه وکړه. نا معقوله بې شرفه! بې پته! هر ورځ راځي، راته په کړکۍ کې نيغ کښيني. درسته ورځ په باټو سترګو راته ګوري، اشارتونه کوي او خدای وهلی راته سندرې هم وايي.

د دې هر څه په اوريدو زلمی ورو - ورو له زينې را ښکته شوی و. په سوچ غرق و، له وروستی پاوړۍ يې لا خپه ښکته کړې نه وه چې مور يې په چغو چغو په ژړا او سلګو شوه.

- بچوړيه! ده درته اشارتونه کول؟ دی درته سندرې وايي؟ يا الله! يا زما بخته! تا د دې ورځې لپاره ژوندۍ ساتلم؟ بچيه دا عاجزهيچاته اشارتونه نه کوي، هيچاته سندرې نشي ويلی. دا حق خدای ده ته نه دی ورکړی.

- ګنې زه دروغ وايم؟ ګرانې له قهره وويل.

- نه لورې! ته دروغ نه وايې، زما د زړه سره! ته رېښتيا وايې ليکن زما بچوړی زما دا بدبخته زوی ړوند دی. دا به څه اشارتونه وکړي؟

ګرانه لکه د شين اسمان څخه ګرز په مځکه را ولويده. د هغې خپې درنې شوې وې د پورته کولو قوت يې نه درلود. لکه د يو بت د زلمي په سترګو کې يې سترګې خښې وې او د اوښکو يو رود ترې روان و.

بوډا

امسا یې راپورته کړه او انګړ ته له را وتلو سره یې په زوره چیغه کړه ((چراغ او بلبلې راځئ چې ځو)) دواړه ماشومان را ووتل ، د یوه په لاس کې د کریکټ کوچنی بیټ و او بل سره یو ارزان بیه توپ. دواړه ماشومان د نیکه نه یو څو قدمه وړاندې روان شول.

د تقاعد نه وروسته د هغه په نورو کارونو کې یو داو چې د مازیګر لمر به زیړی شو او مارغان به خپلو خپلو ځالوته په سیلونو بیرته ستانه شول نو خپل لمسیان به یې پارک ته بیول. په دې وخت کې به کله په کبله کیښناست او کله به د خپل عمر نورو سپین ږیرو سره په خبرو و او له ورایه به یې د خپل سود ننداره کوله. وایي چې د اصل نه سود خوږ وي. هغه هم د خپل لمسي او لمسۍ سره ډېره زیاته مینه درلوده. یوه ورځ چې د میتهیو د زوی سره دوی دواړو پټ پټوني کول او د دوه د قیقو لپاره د غوړاسکي د کیړپه شا پټ شوي وو او بوډا نه وو لیدلي نو د سترګو په اوښکو یې ټول ګریوان لوند کړې و او چې په نظر یې راغلل نو هم هلته په ځای کیښناست او تر ډېره وخته یې د زړه حرکت معمول ته نه راګرځیده. د ماشومانو هم ورسره زښته

زياته مينه وه بې له هغه يې چيرته ډوډۍ هم نه خوړله. که کال دوه کاله پس تګ راتګ به هم را پيښ شو نو دوی به ورسره غوټه وو.

د ابتدايي کلونو زده کړې او تعليم هم زيات مشکل نه وي، دغه الف ـ ب - پ يا ای - بي -سي ، شمار. يوځه جمع او منفي. دې ماشومانو دا هر څه د خپل نيکه نه زده کړي وو او په دې کې له يوې خوا هغه ته د خپل مصروفيت يوډير ګټور کار په لاس ورغلی و او له بلې خوا يې د انړور او زوی پر وړاندې دده درناوی فقط د يو سپين ږيري زوړ پلار مصنوعي درناوی نه و بلکې هغه استاد هم و. چې د دوی لپاره يې هره مياشت د کورس لپاره ډېرې پيسې بسپنه کولې. هسې خو زاړه مور او پلار بې معاشه داسې مريان وي چې سړی ترې هر کار اخيستی شي. نه د غلا نه د چل ټګۍ او هغوی خو په لاره کې پروت لرګی هم بې ځايه نه پريږدي. د دې د پاره نه چې لاره کوڅه ورسرهرد خزلو ډکه بده ښکاري بلکه د دې د پاره چې د دغه دوه ډکو سره د سون يو دوه پيسې هم د کور د پاره ساتلې وي. په دې کارد دوی دا باور هم پخېږي چې د يو يو څاڅکي سره منګی ډکيدلی شي .کله چې د کور خادم نوکر له پخلنځي نه ځي ، پښه د باندې نه ږدي،او په شيدو پيروی ورته ډير بد ښکاري.په زيړو غوړو د خيټې مړولو سره سره بادار ته هره ورځ د ګيډې د درد بهانې

کوي چې ډوډۍ ته یې زړه هم نه کیږي. په دې وخت کې د کور سپین ږیري او سپین سري که په میاشت کې یوه ورځ هم د انړور له لاسه په مینه د پیاز سره په سوکړک د کچې ګوتې غوړینه لیکه هم اووینې نو درست کال یې د زړه نه اووځي هر خپل پردي ته د انړور د سخاوت او ورسره د مینې کیسې کوي.

بوډا به د بازار سود سودا هم کوله او که چېرې به په چم ګاونډ کې څه مرګ ژوبله وشوه دی به ورته همیش رسیدو. دا هغه وخت وي چې هرڅوک په ډیر احترام او ادب د زړو نه د هغوي د حال احوال پوښتنه کوي او دوي خوشاله شي چې لا هم په خپلولۍ کې یې احترام موجود دی.

بوډا به هرغم ته د ځان رسولو هڅه کوله. په دغه ښه سړیتوب کې د هغه په زړه کې یو لوی ارمان پټ و. چې د غم ځپلو ترمنځ به کیښناست نو په څه نا څه خبره به یې (هرې دوار) کې د مړي هورته د سپارلو په ثواب وعظه وکړو. دی به په دې فکر کې و چې کیدای شي څوک تیار شي او(هری دوار) ته خپل مړی د لیګلو تصمیم ونیسي مګرد بوډا ټیول دوستان، اشنایان او خپلوان هم د ده په شان په اقتصادی بیړی سواره و، د لږ بار د زیاتیدو بهانه یې غوښتله، او دغسې په هرې دوار کې د ګنګا په سپیڅلو اوبو کې د غسل او بیا د سیندلا په غاړه د مراقصې ارمان به یې په ځای پاتی شو. چې کورته به بیرته

ستون شو نود الماری څخه به یې خپلې تکې سپینې جامې را وویستلې، ښکته پورته به یې کړلې او بیرته به یې په هغه تاخ کې کیښودلې. اوس خویې د جامو رنګ هم خړ شوی او ګونځې شوې وې خوبیا هم نوې وې. واده ښادي یوازې د زلمو او پیغلو د پاره وي د مشرانو د پاره نه، سوبارام چې د خپل نوسي د واده زیری په بوډا وکړونو هغه ډیر خوشاله شو.

د بوډا کاکا زوی او انږور ډېر ښه وو. زوي یې په یو سرکاري دفتر کې کاتب و خو پخپله تنګ دستۍ کې هم خوشاله و، او د خپل پلار ډېر احترام یې کاوه. چې زوی ښه وي انږور نشي خرابیدی، د ده انږور هم د خپل پلار نه زیات د ده احترام کاوه. ده به له خولې خبره نه وه ویستې چې هغې غریبې به د لاس کار پریښودو او د ده امر به یې تر سره کاوه.

البته بوډا کاکا پخپل ژوند کې ایکي یو ارمان لرلو. هغه دا نه چې یوه مینه ولري، د مالدارۍ ښتن شي، موټرې لارۍ ولري، ځکه خبرو دا یې له وسه وتې خبرې دي ، خو د هغه ارامان دا و چې یوځلې د (هري دوار) مقدس ښار ته ولاړ شي او هلته د ګنګا پر مقدس سیندلا کې د اوو غوپو وهلو وروسته د سیند په غاړه کښیني او یو دوه ساعته عبادت وکړي. لکه د نورو هندوانو دا یې لوی ارمان و او د دې ارمان تر سره کولو لپاره هغه د خپل لومړي معاش نه تیاری شروع

کړی و ، لړې لړې پیسې به یې بیلولې او چې څه ناڅه پیسې به غونډې شوې نو تک سپین کمیس پرتوګ او یو څادر یې راوړل. اوس نو نیم کار تر سره شوی و او له هغې وروسته به یې هم پیسې ساتلې مګر سرخوړلې به جمع شوې نه وې چې د مصرف سوری به له یوې خوا راښکاره شوی و.په ټول ژوند کې هغه غېر له د دغو کالیو اخیستلو څخه پرته بل کوم پرمختګ ونه کړای شو.

یو ایماندار کاتب څخه په دې نړۍ د یوازیني اولاد د تحصیل او د ناروغه مېرمنې د تداوي او روزنې او بیا د اولاد د واده نه پرته د کوم بل غټ کار ترسره کول یا د ترسره کولو غوښتنه سمه نه ده. د خپل ټبر له اوږدې ناروغۍ وروسته یې ډېره هڅه وکړه چې د هغې ایره هرېدوار ته ورسوي او هلته یې په پخپل لاس د ګنګا په مقدس سیندلا کې د بشپړو مراسمو وروسته لاهو کړي. د مېرمنې په مرګ یې ورځې تیرې شوې او څو میاشتې وروسته یې په ډېر نیولي زړه هغه ایره د خپل ښار تر څنګ بهیدونکي رود ته وسپارله. له دې وروسته هغه قانع شو چې هیڅکله هم پخپل مصرف (هرې دوار) ته نه شي تللی .هر کله چې به یې په چم ګاونډ یا خپلوانو کې څوک مړه شول نو هغه به حتمي غږ کاوه که چیرې ایره د ګنګا په سیندلا کې لاهو شي نو ډېر ثواب لري خو هیڅ‌ا هم دومره مېړانه ونه کړه

چې دی یې له ځانه سره هرېدوار ته بیولی وای. دوه درې نفره به ولاړل او په ورځ دوو کې به بیرته راغلل. دی عاجز به هم دغسې ارمانجن پاتې شو او کورته په ورننوتلو سره به یې ورو غوندې الماری پرانیسته چې په (هرې دوار) کې د ګنګا پر غاړه د عبادت د پاره د نویو کالیو جوړه ووینې. یو یو شی به یې ښکته پورته کړل او په مات زړه به یې بیرته کېښودل.

یوه ورځ په باغچه کې ناست و او د تصوراتو په دنیا کې ورک و. د ځوانۍ واړه خوږې خاطرې یې د سترګو په وړاندې د یو فلم په څېر روانې وې چې ناڅاپه یې چا په اوږه لاس کېښود.

- ولې اشنا ! په کومو سوچونو کې ډوب یې؟

- نه نه.. هیڅ... بس فکر مې کاوه چې عمر څومره ژر تېر شو.

- یاره ! پرېږده دا سوچونه ، د نن فکر کوه د نن، دا وینې مخامخ هم د دوی فکر کوه. دا زموږ ګټه ده ، خدای دې دوی ښاد و اباد ساتي زموږ خوشالي هم دوی سره ده ، چېرته دې نور دوستان؟ نه دي راغلي څه ؟

- بس دغه دي راتلونکي به وي، نو وایه نن...

- هو نن خوشاله یم.ددې میاشتې په شلمه مې د زوی واده دی ، ګوره چې اوس به څه بهانه نه کوې، له اوسه تیاري وکړه او چمتو شه، ټولو دوستانو ته بلنه ورکوو ، ګوره

چې بیا زموږ په ژوند کې داسې ورځ راځي او کنه، ټول دوستان به یو ځای کېږو.

د بوډا زړه وټبټبېد، ډېره موده وروسته داسې ورځ راغلې وه چې دی واده ته بلل شوی و، سمدستي یې بلنه ومنله او پخپله واده د تګ لوز یې ورسره وکړو.

په اصل کې زاړه، سپین ږیري او سپین سرې غم، جنازو او میصبتونو ته غوښتل کېږي، خو کله چې د چا واده، سونتي یا بلې ښادۍ مرکه راشي د کور ځوانان دا خپل ځانګړی امتیاز ګڼي، د هغوی په فکر که د کورعمرخوړلي مشران په دې مراسموکې څه وخوري نو ګېډه به یې خرابه شي او د کورنۍ د پاره به بل مصیبت جوړشي. ګڼا نڅا خو پرېږده که د واده تر کوره لاړ هم شي نو لس ورځې به یې پښې دردونه کوي. دا یو عام فکر دی واده کوژدن په زلمو باندې ښایسته ښکاري.

بوډا پوره دولس ورځې انتظار وکړو اود واده نه یوه ورځ مخکې یې خپل ګډون خبر ورکړ مګر زوی یې د سوبارام په کور کې هیڅوک نه پیژندلو او دی د واده د پاره پخپله تیار شو اود بوډا ارمان سګ سیلۍ شو.

د داسې کوچنيو اولويو پېښواو خوږو ترخونه وروسته چې څه وخت تېرشونو ورو-ورو د هغه اشنايانو، دوستانو او ملګرو چې هغه به ورسره په باغچه کې هره خوږه ترخه خبره کوله هم له دې نړۍ سترګې پټې کړې. نن چې هغه د يو لوی ماتم په لړ کې د راغونډو خپلوانو په منځ کې ناست و او په وچو سترګويې اسويلي کول، نن هيڅوک هم داسې نه وو چې هغه ورته تر غاړې وتي وای او په چيغو چيغو يې ورسره ژړلي وای. نن د هغه يوازينی نيازنين زوی د موټر د ټکر په يوه پېښه کې مړ شوی و او د وروستي غسل لپاره يې مړی کوټې ته د ننه شوی و. بوډا په وچو سترګو اخوا ديخوا کتل.او په دې فکر کې و چې ښايي له کوم ګوټ نه به يې زوی په موسکا را ووځي خوډېر ژر يې سوړ اسويلي سره په زمکه سترګې خښې کړې. په دې وخت کې يې انګور خواله راغله او په يو مړ ورو غږ يې د هغه په غوږ کې وويل:

- دا دا .... هغوی نوي کالي غواړي..... د .....

بوډا سر پورته کړ د سوچونو په بهير ورلاهو شو او بيا يې وويل:

- بچيه هم هغه کالي ورکړه.... نوي دي......

او يو سوړ اسويلی يې وکړ.

سوالګر

د نړۍ شاوخوا په هر هېواد کې سوالګر شتون لري، لیکن اسیایي هېوادونه ددې لعنت څخه ډېر زیات متاثره شوي دي، د ناراسته ، لټانو او حرام خورو د پاره د ګېډې ډکولو دا تر ټولو اسانه لار ده. لاړشه په یو چوک کې ودرېږه، خوله کړه وږه ونیسه ، سترګې پټې کړه او لاس و غځوه ، بس ځوک نه ځوک د عقل د ښمن چې تردې دمه به یې خپل مور او پلار ته اوبه نه وي ورکړې خو سمدستي به له جېبه یوه سیکه راوباسي او د خپل ژوند د واړه ګناهونو د کفارې د بیې په توګه به یې د خیراتي په لاس کېږدي.

مازدیګرته چې درویزه د شرابو یو بوتل او د چرګ یو پنډۍ سره د کور په درشل ننوځي او د خپل ټبر او ماشومانو د چرګ په پنډۍ او د شرابو پر بوتل سترګې ولګېږي نو د هغوی واړه شکایتونه د خره له سره ښکر شي. د چرګ په پخېدو ماشومان پیسانې راکاږي چې کله ناکله د وخت د کمبود له کبله اوم پاتې شوي او غرب ماشوم په مخ لکه ځېږې راپریوځي او درویزه د شرابو له تاثیر لاندې خپلې ښځې ته د خپل ننني ورځې د هغه

مکر ، فریب ، چل او تګی لاپې وهي، په کوم چې هغه نن یو ساده کلیوال غولولی دی او دغه د کرایې پیسې یې هم ترې بود کړې وې.

ډیلي کې هم د ګدا ایګرو زور دی. سړی په لاره روان وي چې ناڅاپه یو څوک له یو ګوټ نه حاضرشي او خوله ګړه کړي، که له لوږې کوم دوکان څخه دې څه شی واخیست او خولې ته به دې نږدې کړی نه وي چې ښکته د پښو په خوا کې به دې سپی خپه پښ کېږدي او سوالګر به دې د لاسه د خوراکي شیانو د سترګو په زور د اخیستلو په کار مصروف وي، یو چوک هم داسې نشته چې واړه ماشومان، ښځې او نارینه سړی په ارامه پرېږدي. دوی د سړک پر غاړه د یوې ونې لاندې یوه تیله (بیګ) ایښې وې چې سحر مهال وړوکی له کوره د وتلو په وخت د یو دفتر د هغه کاتب په څېر د غرمې ښه غوړې زیړې ډوډۍ سره له یو دوه اینګولی ایښې وي، څوک چې درسته ورځ د خپل مامور د سپکو سپورو لټو اوربدو وروسته سترړی مازدیګر خپل کور ته بېرته ورګرځي او بیا بیا زړه کې وایي چې که وس یې رسېدلی نو دا نوکري به یې همدا نن پرېښودلې وای، البته د ګدا ایګرو په تیله کې یو څیز اضافي هم موندل کېږي او هغه د دوی د اغوستلو کالي وي چې دوی یې د خپلو وظیفو له شروع کولو نه مخکې بدل کړی وي، ځکه په دغو کالیو کې ورته هیڅوک

خیرات نه ورکوي چې څومره زیات یې په کالو تور موبلایل لګولي وي او څومره زیات یې خیرې کړي وي، هماغومره زیاتې پیسې لاسته ورځي، له دې نه پرته د پرسېدلې ګېډې سره د باردارو ښځو روغتون ته د رسولو لپاره د مړي د کفن یا هدیرې ته د رسولو لپاره بل دین او مذهب د ذکر په نوم، د کوم بابا د زیارت په نوم یا دغه راز په کومه بله پلمه سم دم خلکو څخه د پیسو بودولو بې شماره طریقې دوی ته معلومې وي. دوی دومره ښه نفسیاتي پوهه لري چې د ګاک په لیدو پوه شي باید کومه طریقه او چل په کار راولي. دوی داسې مافیاګانې لري چې د لارو کوڅو څخه پردي اولادونه وتښتوي. لاس پښې یې مات کړي یا یې سترګې ړندې کړي. ځینې یې لرې په بل ښار کې خرڅ کړي او هلته ورڅخه د ګدایګرو کار اخیستل کېږي. نن سحر کوم یو ډېر ضعیف او ناتوانه سړی چې له ځانه د ماشوم هلو ځلو قوت هم نه لري د پوزې په موادو یې مخ لړلی پر ځمکه پروت دی. یوې ښځې چې شاید په کوم مبارک کار روانه وه، د دغه سوالګر د سترګو د تاثیر لاندې لس قدمه بېرته راغله، دده په لاسه کې یې د لسو روپو لوټ کېښود، ګېرچاپېره یې وکتل چې چا چا ولیده او بیا په لوړ سر تېروتله، سوالګر ژر لوټ د خپلو کوناټیو لاندې کړ، مخا مخ یې یو خوار او ډنګر مزدورکار چې د سړک د یو برقي ستنې لاندې د لکړو لپاره په خولو کې

ډوب او له ځایه نه شو خوځیدی، په پسخېدلو سترګو د لسو روپو لوټ ته کتل چې پرې د دوه وخته د ډوډۍ اوړه پرې اخیستل کېدای شي. مزدورکار پوره زور سره ستن نېغه ودرولې وه، په دې کې شل ګوډ او معذور کسان په مخصوصه رکشا کې یو نفر راغی، شلېدلې جامې په لاسونو او په مخ یې تور رنګ مږلی، تکې سرې سترګې، له قوارې څورب، د ګدایګرو تر څنګ یې ریکشا ودروله ، ښکته راکوز شو او نېغ په درویزه پسې ورغی، د سوالګرنه یې د نن ورځې راټولې شوې پیسې واخیستې، چې ببرته ګرځېدونکی و نو سوالګر ورته وویل:

- هېر دې شول چې نن لومړۍ نېټه ده ، زما د معاش ورځ ده، نانا بډوته لاس کړو.

- هو دا واخله ټولو ته مې ورکړې، بس ستا پاتې وې، دا دی ما چېرته ورځ ناوخته کړې ده؟ بس دغه فکر کې رانه هېر شول چی نن پیسې ولې کمې دي؟

له دې سره د سوالګرو بادار پخپله رکشه کې کېښناست او په بل ګدا پسې روان شو.

مـــور

د شپېلک له غږ سره اور ګاډی ورو - ورو لـه سټېشـن څخـه روان شو. نوي ختلي مساپر لا ځای پر ځای شوي نه وو. دناستې د پـاره چا يوې څوکۍ ته چا بلې تـه.کابو ټولې څوکۍ ډکې وې. دنويـو سورليو لپاره بېخي ځای نه و مګر بيا هم هر مسا پر په يوه نه يوه څـوکۍ دځـان ننبـلولو پـه هڅـه کـې و او زړې سـورلۍ وې چـې څوک يـې دځانـه سره نـه کېښـنول. څو تنه پـه څوکيـو لکـه اوده پراته وو او چې هر چابه د کېښناستلو لپاره دهغوی د پښو دټېل وهلو کوښښ نو دوی به پښې لاپسې اوږدې کړې.

د ګـډوډ پـروت سـامان لـه پاسـه هـم ځينـې سـورلۍ سـورې وې.ځينو مساپرو خو لکه موږک لکـۍ پسـې چـج ترلـی و. کـاړي کې دګوتې دا ېښودلو ځـای نـه و او هغـوی نـه يـوازې خپـل بلکـې دګاونډيانو مال اسباب يې هم راوړی و. يوه زړه ښځه چې څادر پر سر و اود ګونځې څېرې دپاسه يې دنا اميدۍ ننبې له ورايه ښکارېدې. نـاهيلې ولاړه وه. هر ځل بـه چـې سورليو اخوا ديخوا دتګ لپاره حرکت وکړو نو هغه بـه بې تـولې شوه او ژر بـه يـې دناست نفر پـر سر لاس کېښـود چـې ونـه لـوېږي. دهغـې پـه سترګو کې د سمندر په څېر ژوروالـی برېښـېده. ددې کوټې دهـم

هغه اوږدې څوکۍ په بل سر کې د کړکۍ خوا کې د تور رنګ په ټادر کې تړلې یو پنډوکی پروت و. یوې سورلۍ د خپلې نوې واده شوې مېرمنې د کېښنولو په خاطر د پنډوکي په څنګ کې ناست زلمي د خپلې غوټې غبرګ کې د نیولو او ځای ناوې ته د ورکولو لپاره وویل مګر ناست نفر ځواب ورکړو چې دا غوټه نه بلکې یوه سپین سرې ده چې د ختلو راهیسې هم هغسې ځوړنده پرته ده.په دې کې ناست زلمي ولاړې ببر سرې ته هم وکتل چې په درنګ ساعت کې لوېدونکې وه.هغه ودرېدو او په ډېر احترام یې خپله څوکۍ ولاړې ببر سرې ته ورکړه. زړه ښځه د بې شماره دعاوو سره پر څوکۍ کېناستله او ډېر وخت راهیسې بند یوان ټوخی یې راپیل شو. پرته غوټه لږ وخوځېده مګر په ټادر کې پټ ځوړند سرېې پورته نکړو. کاړی روان و. نویو او زړو سورلیو بیا د سیاست، مذهب، دحکومت دناکامۍ، چل ټګۍ،د جرمونو د زیاتېدونکو پېښنو او ستونزو په اړه دبحث نه وروسته دیو بل دکورنیو په هکله هم خبرې پیل کړې وې. د بحث مباحثو په دوران کې به کله د ځینې ماشوم د ژړا غږ شو، کله به په بله کوټه کې دځوانانو شورماشور ختلو چې قیتې به یې کولې او یو څو ځله خو داسې شور هم پورته شو لکه جنګ چې وي. د سپین سرې ټوخی به بیا بیا راپورته کېدو،هغې دټادر د پېڅکې د غوټې نه دلرګي یوه ټوټه چې غالبا د سونډو

وه په خوله کې کېښنوده مګر ټوخی یې بند نه شو. پنډوکی ترور ددې هرڅه نه بې خبره پرته وه. لږ لږ وخت وروسته به یې دڅادر دننه د سلګیو او اسوېلو اواز هم اورېدل کېده.د سپن سرې ټوخی چې لږ دمه شو نو هغې په څنګ کې دناستې پنډوکی ترور سلګۍ واورېدې نو ځان یې ټینګ نه کړی شو. په دې کې د ماښام تیاره خوره شوې وه ، ګاړې کې بلبونه بل شوي وو. زیاتره سورلیو ډوډۍ خوړلې وه او ځینو وروستۍ مړۍ په لاس کې وې. سپن سرې د څنګ پنډوکي له مټه وخوځوله:

- ته ډوډۍ نه خورې ، ګوره ټولو وخوړه ، که نه یې لرې نو له مانه یې واخله ، ما سره ډېره ده.

خو پنډوکی ترور کوم حرکت ونه کړو ، سپین سرې نوره هم په زوره خوځوله ((تاته وایم پاسه ډوډۍ دې وخوره.)) د پنډوکي ترور ژړا بنده شوه ، له مخ یې څادر لرې کړو او تکې سرې سترګې یې سپین سرې ته ور واړولې. سپین سرې ورته بیا وویل ((ډوډۍ وخوره خورې ټولو وخوړه، بیابه.... دادی بېره راتلونکی دی ، هر څه خورې را ویې غواړه چې ویې خورې که نه بیا به تر سهاره وږې پاتې شې.)) سپین سرې چې د وخت ډېرې تودې سړې لیدلې وې په هر څه پوهه شوه چې دا بوډۍ دا سې کوم غم لري چې یوه دقیقه یې هم هېرولو ته تیاره نه ده.سپین سرې خبره بدله کړه او وې ویل:

- ته د کومې خوا نه راروانه یې خورې.
- له جمونه.
- اوس خو به هلته موسم بدل شوی وي ، هوا به یخه شوې وي.
- هو.
- زه په انباله کې اوسم ،دانبالې موسم هم اوس ښه شوی دی.
- نو ته چېرې روانه یې ؟

پنډوکی ترور ځواب ورکړو((د جایزې د اخیستلو لپاره جیپور ته روانه یم.هغې د خبرې د ژر خلاصولو کوښښ وکړو مګر سپین سرې پرې نښو دله ((جایزه ، د څه شي جایزه،تا ګټلې ده؟؟؟)) پنډوکی ترور یو ځل بیا په ژړا شوه.سپین سرې پښېمانه شوه.له دې نه وروسته پوره چوپتیا خوره شوه او یوازې د ګاړي د تګ اواز اوریدل کېدو. شپه نیمایي ته رسېدلې وه. دواړه بوډۍ غلې ناسې وې. د کرنال په ستېشن کې ګاړی تم شو.لومړۍ سپین سرې له اوبه پلورونکي یو بوتل اوبه واخیستې او د څنګ ناستې سپین سرې ته یې ست وکړو. هغې چې د انکار سر وخوځولو نو دې ورته بوتل په لاس کې کېښود او ورته یې وویل ((وڅکه ، وڅکه ،ستونی دې وچ کلک

شو.پنډوکی ترور اوبه او ښنبلې او ورپسې سپین سرې هم اوبه وښنبلې او په دې کې ریل ګاړې بیل شپېلی ووهلو او روان شو.ګونګه شپه کې د ریل ګاړې داواز او دځینو خلکو د خرهارې په منځ کې کله کله یو نیم ټوخی او د ماشوم ژړا اوریدل کیده.نوره غلې غلتیا وه،ګاړې رفتار نیولی و اود ډنګا ډیچا، ډنګا ډیچا مسلسل غږ ختلو چې په دې کې یو ناڅاپه له بلې سپین سرې پوښتنه وکړه.چې ته چېرته ځې؟ ، له دې سره سپین سرې چې تر اوسه له اصل نه لرې وه ناڅاپه ساکت شوه ((یو نازولی زوی مې و ،د اته ویشتو کالو و ،پلار یې هم په پوځ کې جنرال و.)) سپین سرې د پوځ دنوم په اوریدو سره لږ ټکنی شوه.د پنډوکی ترور څخه لږ لرې شوه، ژر ژر یې سترګې وچې کړې او خپل داستان ته یې داسې ادامه ورکړه: ((تېر جنګ کې شهید شو.)) هغې بلې ورته وویل چې مبړه دې؟.پنډوکې ترور ورته وویل چې هو غوښتل مې چې زوی مې غوښتل چې انجنري وکړي او خپل دفتر پرانیزې او هره ورځ یې په ډک زړه ولیدی شم خو هغه دپوځ شوق لرلو او لاړ په پوځ کې شامل شو.شپږ میاشتې دمخه چې د مجاهدو له خوا پوځې ګاړې والوځولی شول نو په یوه ګاړې کې هغه هم سپورو .له دې سره هغې په چیغو چیغو وژړل ، دژړا دبندولو هر څومره هڅې چې یې وکړې ناکامه شوې او په سلګیو سلګیو کې یې وویل چې

سبا ته ایالتي حکومت هغه د مېړانې جایزه ورکوي.بلې سپین سرې چې په ژړا کې د پنډوکۍ ترور نه هم وړاندې وه د اوبو بوتل د هغې شونډو ته نږدې کړ او په زوره یې وربانډې څو ګوټه اوبه وڅښلې. بیا یې ورته دلاسه ورکړه :((خورې مه ژاړه ، زموږ د بدبختو هم د غه نصیب دی ، زما میراتې د زوی هم همدا حال دی، مجاهدو د دین او مذهب په نامه له ځان سره بوتلو ، یوه ورځ یې راته مړی راوړو او راته یې وویل چې د پوځ سره په نښته کې شهید شو.له دې سره هغې یو اوږد اسویلی وکړو او وې ویل : ((که زموږ د کور حالت ښه وای نو هغه به هېڅکله هم له مجاهدو سره نه وای تللی ،وزګارتیا او کوره لوږې هغه مجبوره کړو چې یو کار وکړي او د مجاهدو لپاره هم دا ښه موقع وه، هغوی زما لالی له مانه واخیست))له دې سره په ژړا شوه.پخه شپه وه ،له دوی پرته نورې ټولې سپرلی ویدې شوې وې، څوک په ناسته او څوک په یو بل پرتې وې.په دې کې پنډوکۍ ترور یو ځل بیا وویل: ((خورې ماته هم ګوره که نه؟ یوه دقیقه مې هم د هغه خبره له مخې نه لرې کېږي، هروخت مې سترګو ته مخامخ ولاړ وي.څنګه به زما نازولي بچوړي په وړه وړه خبره له ما سره جنګ کاوه ،زه به چې مروره شوم نو بیا به یې پخلا کولم.اوس به مې څوک پخلا کړي ؟ څوک به زما په درد غمجن شي؟ څوک دي چې په نیمه شپه زما اوښکې وچې کړي.

پـه دې کـې ورتـه سـپـن سـرې داوبـو ګـوټ ورکـړو او وې ويـل: ((اوس خو دا خوارې شپې د کال نـه هم اوږدې شوې دي.پـه کـور کې چې د ناشې انګور سترګو ته ګورم نونـه پـو هېږم چې کـومې خواته وتښتم.دوه مياشتې يې د واده شوې وې. بيا يې په مړاوو سترګو د پنډوکي ترور نه وپوښتل: ((سبا حکومت ستا شهيد زوی تـه جـايزه ورکـوي؟)) خـو هغـې ورتـه سـم دسـتي ځـواب ورکړو((زما د زوی د سر قيمت راکوي.زه پـه جـايزه څه کـوم ، زه ترې کوم لرې ځای ته روانه يم ، چې زما زوی په کې نه وي، زه پـه هغـه جهـان کـې څـه کوم.پـه دې وخـت کـې يـوې لـه حکومـت نـه شکايت پيل کړ او بلې لـه مجاهدينو نـه.پنډوکي تـرور وويـل: زمـا زوی د وطـن لپـاره لاړ او سـتا زوی د ديـن لپـاره خـو دواړه د مور زامن وو.زوی که دهر څه لپاره مړشي خو دمـور زړه ورپسـې درد کوي.پـه دې کـې اخـوا پـه بلـه څـوکۍ کـې يـو ماشـوم د مـور شيدې روبدلې او د خپلې مور پـه تودہ غېږه کـې ويـده شـوی و او مور هـم وربانـدې دمينـې لاس ايښـی و. دواړه سـپين سـرې اوس غلې شوې وې او دا ورڅخه هېر وو چې کـوم زوی د کـومې مـور و.پـه چورتونو کـې غرقـې وې،د شـپېلۍ غـږ خـتلو ، دتـور دود پـه منځ کـې ريـل ګـاړی پـه مخـه روان و .... ډزه غـړپـه ..... ډزه غـړپـه..... ډزه غړپه.

د ښاغلي روشن لال ملهوتره لنډه پېژندنه

روشن لال ملهوتره د رامداس ملهوتره زوی او د داتارام لمسی دی. پلرنی ټاټوبی یې د پښتونخوا په سوات کې کابل ګرام سیمه ده. د پیدایښت دقیقه نېټه ورته نه ده څرګنده چې پر کوم کال زېږېدلی، خو د سرټیفیکېټ یعنې اسنادو له مخې یې د پیدایښت نېټه د ۱۹۵۰م کال د جنورۍ لومړۍ نېټه ده. د هند د نیمې وچې له وېش نه وروسته د شپېتمو میلادي کلونو په شاوخوا کې یې د کورنۍ اقتصادي وضعه ښه نه وه، د ژوند ګذران د ښه کېدا او د روزۍ او نفقې پیدا کولو په موخه یې کورنۍ د ۱۹۶۲ م کال د اپرېل پر شلمه نېټه د سوات له بریکوټ سیمې نه د هندوستان نوي ډیلي ته وکوچیده. په سوات کې یې په پښتو ژبه خبرې کولې، خو په ډیلي کې د هغې سیمې د خلکو په خبرو نه پوهېدل او خلک د دوی په پښتو نه پوهېدل. پر ژبه د نه پوهېدو له امله یې کاروبار ډېر خراب شو، هېڅ کار او خواري یې ونه موندله، کورنۍ یې اړه شوه ډیلی پرېږدي او د هندوستان یوه بل ایالت اترپردېش ته کډه شي خو څه موده وروستنه بیا بېرته له اترپردېش نه ډیلي ته راغلل.

ښاغلی ملهوتره د پنځه کالو په عمر د پښتونخوا د سوات د بریکوټ په مډل سکول (ښوونځي) کې شامل شو او د غلته یې تر پنځم ټولګي پورې زده کړې وکړې. پر ۱۹۲۲ م کال یې چې کورنۍ له پښتونخوا څخه نوي ډیلي ته ولاړه او بیا یو کال وروسته له هغه ځایه د اتر پردېش Palia Kalan ته کډه شول، نو د غلته په یوه ښوونځي کې په شپږم ټولګي کې شامل شو.

بیا یې کورنۍ د ۱۹۲۳ م کال په جنورۍ کې بېرته ډیلي ته راغله او د همدغه کال د جون په میاشت کې د ډیلي په بهارت نګر سیمه کې د بهارت نګر په مډل سکول کې په اووم ټولګي کې شامل شو. تر اتم ټولګي پورې یې په دغه ښوونځي کې زده کړې وکړې او بیا د ډیلي د شکتي نګر په "ګورنمنټ هایر سېکنډري سکول" کې شامل شو. له څه وخت تېرېدو وروسته یې د ال انډیا راډیو په پښتو څانګه کې دنده تر لاسه کړه، د دندې تر څنګ یې خپلو لوړو زده کړو ته هم ملا وتړله او پر ۱۹۷۲م کال یې له ډیلي پوهنتون څخه په (English, Hindi, Science, History Political) کې د B.A سند تر لاسه کړ او تر دې وروسته یې له میرټ پوهنتون څخه پر ۱۹۷۵ م کال په انګلیسي ادب کې د ماسترۍ سند هم واخیست.

د ۱۹۲۹ م کال د مې پر ۲۲ نېټه یې د لومړي ځل لپاره د یوه انانوسمېنټ په لوستلو سره د ال انډیا راډیو له څپو څخه غږ خپور شو. ښاغلي روشن لال ملهوتره د ال انډیا راډیو په پښتو

ځانګه کې د پښتو څانګې د مرستیال په توګه د ۱۹۷۱م کال په فبروری میاشت کې کار پیل کې.
ښاغلی ملهوتره د ۱۹۸۲م کال د اګست میاشتې پر ۲۰ نېټه د پښتو څانګې مشر وټاکل شو او د ۲۰۰۹ م کال د ډسمبر تر ۳۱ نېټې پورې یې دغه دنده ترسره او وروسته تقاعد شوی دی.
ښاغلی ملهوتره اوس د ډیلي ښار په شالیمار باغ کې اوسېږي او خپل شخصي کاروبار کوي.
ښاغلي ملهوتره د پښتو ادبیاتو او هنر په بېلابېلو څانګو کې د خپل فکر نیلي وځغلول، اثار یې وپنځول، ژباړې یې وکړې او اوس هم لګیا دی د ژوند یوه برخه یې د پښتو ژبې خدمت ته وقف کړې ده، همدغو کارونو ښاغلی روشن لال ملهوتره د پښتنو ادیبانو په کتار کې راوست او نوم به یې د تل لپاره د پښتو ادب په تاریخ کې ژوندی وي.
تر اوسه پورې د ښاغلي ملهوتره شپږ کتابونه د(بدلون)، (د امر مېلمستیا)،(دخرمازغه)، دهندي کیسو ګلدسته(دهندي کیسو ژباړه) او(هندي - پښتو قاموس) چاپ شوي او تر لسو زیات لیکلي کتابونه یې ناچاپ پاتې دي.
مور دښاغلي ملهوتره د لنډو کیسو ټولګه چې اوس ستاسې په لاس کې ده او دا هغه کیسې دي چې ښاغلي ملهوتره په خپل قلم لیکلي دي.

په درنښت

څېړندوی رفیع الله نیازی

مننه او کور ودانی

د افغانستان ملـي تحريـک د هېـواد پـالو او فرهنګپـالو شخصيتونو ښاغليو (چرند سنګ او پارسن سنګ) څخه د زړه له تلـه مننـه کـوي چې د دې اثـر چـاپ تـه يې اوږه ورکـړه. ملـي تحريک وياړي چې د علمي اثارو د چاپ لړۍ يې پيل کړې ده. دا لړۍ به دوام لري. موږ له ټولو درنو هېوادوالو څخه په خورا درنښت هيله کوو چې په خپل معنوي او مادي وس د کتابونو د چاپ دا لړۍ لا پسې وغځوي.

يو ځل بيا د دې اثر له ليکوال او چاپوونکو څخه د زړه له تله مننه کوو چې د دې اثر د ليکلو او چاپولو جوګه شول.

په فرهنګي مينه

د افغانستان ملي تحريک

Roshan lal malhotra

د افغانستان ملي تحریک
www.melitahrik.com

د خپرونو لړ: ۳۴